Midwest Inter-Library Center, Chicago

ORAS

Debesuota,
dieną netoli 40°, naktį 28
Saulė teka 6:57, leidžiasi 4:22

THIS ISSUE CONSISTS OF TWO PARTS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLIII. | Chicago 8, Ill. | Šeštadienis, Gruodžio- December 1 d., 1956 m. | Price 5c | 283

Midwest Inter-Library Center
5721 Cottage Grove Av
Grati

38 VENGRAI PABĖGO IŠ KALEJIMO RUSIJOJE

DEMOKRATŲ VADAS SMERKIA IKE UŽ JO "TAIKĄ BET KURIA KAINA"

McCormack lygina dabartinę nuolaidų politiką su Chamberlaino prieš antrąjį pasaulinį karą

WASHINGTONAS, D. C. — Eisenhowerio vyriausybė, siekdama taikos bet kuria kaina, padėjo rusams nuslopinti vengrų žygius už išsilaisvinimą, sako savo pareiškime demokratų vadas atstovų rūmuose John W. McCormack (Mass.).

Jo pareiškimas persisunkęs pasipiktinimu Amerikos ir Jungtinių Tautų neryžtingumu atsiliepti konkretiškesniais žygiais į žudomų vengrų šauksmą.

Jungtinės Amerikos Valstybės, reikalauja McCormack, turi visomis išgalėmis remti Jungtinių Tautų pilnaties rezoliuciją pasiųsti į Vengriją savo komisiją. JAV neprivalo pripažinti Sovietų užmestos vengrams valdžios, kol Sovietai neatsitrauks savo kariuomenės ir kol negrąžins visus deportuotus vengrus namo, sako šis įtakingas demokratų atstovas kongrese.

Nuolaidumas veda į karą

"Mes savo šaly ieškome vadovybės, kuri savo tvirtu nusistatymu pašalintų trečiojo pasaulinio karo pavojų, kaip kad galėjo pašalinti II pasaulinį karą Chamberlain, jei jis būtų laikęsis tvirto nusistatymo", sakoma McCormack pareiškime.

Jis siūlo tuoj pat pasiųsti JT lėktuvą su stebėtojais į Vengriją, Janos Kadar iškamšinė valdžia būtų priversta lėktuvą įleisti. O jei JT komisiją areštuotų, turėtų ją ištremti. Toks žygis sukeltų tikrą viltį ne vien vengrams, bet visai Rytų Europai, siekiančiai išsivadavimo iš bet kokio komunizmo, pabrėžė McCormack.

Laisvė brangesnė už taiką, sako admirolas Radford

JAV štabų vadų tarybos pirmininkas adm. Radford prileido galimybę, kad Sovietai gali įmanevruoti Ameriką į tokią taiką, kuri pražudys laisvę.

Laisvė gali būti nustumta į šalį, kad užleistų vietą taikai bet kuria kaina. Adm. Radford pasisakė už Sovietų intrygų likvidavimą Viduriniuose Rytuose ir visur kitur, nors tai reikštų ir karą. Nes kartais geriau griebtis karo, negu laikytis taikos, kurioj laisvė dingsta, išvedė adm. Radford.

Prieš Muencheno nuolaidas

Kartais karas yra reikalingas tautos laisvei apsaugoti, kalbėjo adm. Radford. Jis išvedė, kad ne visi karai yra buvę blogi ir ne visos taikos yra buvusios geros. Pav., Muencheno susitarimas (ten 1936 m. anglų ir prancūzų premierai Chamberlain ir Daladier nusileido Hitlerio reikalavimams užimti Čekoslovakiją) buvo skaudus smūgis žmonijai, priminė admirolas.

Galima laisvę užslopinti ir taikiu būdu

Laisvės prispaudimas ir jos uždusinimas "taikingom priemonėm" tarp anksčiau buvusių laisvų tautų savo pavojingais padariniais gali būti juo žalingesnis. Esant taikai prislopintai, dar gali žmonės sukurti geresnį gyvenimą. Bet kai laisvė visiškai nuslopinama, išauga toks generacijų pasipiktinimas priespaudėjais, kokį mes neseniai matėme atkaklioj vengrų tautos kovoj, pasakė adm. Radford.

Matyti, tuėrdamas galvoj dabartinę taiką ("pax americana"), vyr. štabo viršininkas pasakė: "Taika kartais pasirodė esanti triumfališkas apgaulės ir klastos darbas, sėkmingas įrankis nustelbti tai, kas yra morališkai teisinga.

IŠ VISO PASAULIO

Eden gavęs "kanalo uždegimą"

MASKVA. — Jugoslavijos ambasados baliuj gerokai įkaušęs Chruščevas pasišaukė prancūzų korespondentą ir papasakojo tokį anekdotą apie anglų premierą Edeną (jis dabar ilsisi Jamaikos saloj): Edenui sunegalavus, buvo pakviesti gydytojai nustatyti jo ilgą. Ir nustatė, kad jis gavo kanalo ((Suezo) uždegimą.

Ike laikina Aramco

LONDONAS. — Konservatorių laikrašty buvo įdėta tokia karikatūra prieš prez. Eisenhowerį: greta stovi Chruščevas su rūkstančiu naganu nuo vengrų malšinimo ir sako prezidentui: "Dabar suprasi, ką reiškia bėdos su satelitais". Ike vietoj revolverio laiko lazdelę, o antlape turi įsisegęs ženklą su užrašu: "I like Aramco". (Aramco yra Amerikos-Arabijos alyvos kompanija).

Kanada smerkia Angliją

OTTAWA. — Kanados parlamentas 171 balsu prieš 36 pagyrė vyriausybės nusistatymą prieš Angliją ir Prancūziją už įsiveržimą į Egiptą. Konservatoriai, esą opozicijoj, priekaištavo, kad St. Laurent — Lester Pearson nuėjo per toli bepuldami Angliją ir pataikaudami Jungtinėms Valstybėms.

Vengrams durys atidarytos

OTTAWA. — Kanados imigracijos ministeris Pickersgill išskrido į Austriją paspartinti vengrų pabėgėlių pergabenimą į Kanadą. Ši šalis leidžia įkeliauti visiems vengrų pabėgėliams, kurie tik nori, ir apmoka išlaidas. Atsisakyta net tokių formalumų, kaip imigrantų sveikatos tikrinimo.

Sukilimas prieš Batistą

HAVANA, Kuba. — Policija numalšino naują sukilimą Santiago mieste nuversti generolo Batistos valdžią. Malšinant, policija nušovė 5 revoliucionierius.

Traukiasi nuo komunistų

GENUA, Italija. — Komunistų partijos dienraščio "Unita" Genuos laidos vyriausias redaktorius Mario Codignala pasitraukė iš pareigų ir pačios partijos, protestuodamas prieš Sovietų kruviną intervenciją Vengrijoj.

Lenkijos "liaudies demokratija"

VARŠUVA. — Artėjant seimo rinkimams, Gomulka paaiškino, kad Lenkijos gyvenime yra vietos tik komunistų partijos programai ir tos programos vykdytojams. Bet jis tikisi bendradarbiavimo ir su kitų programų šalininkais. "Reakcionieriai ir provokatoriai" "būsią negailestingai naikinami.

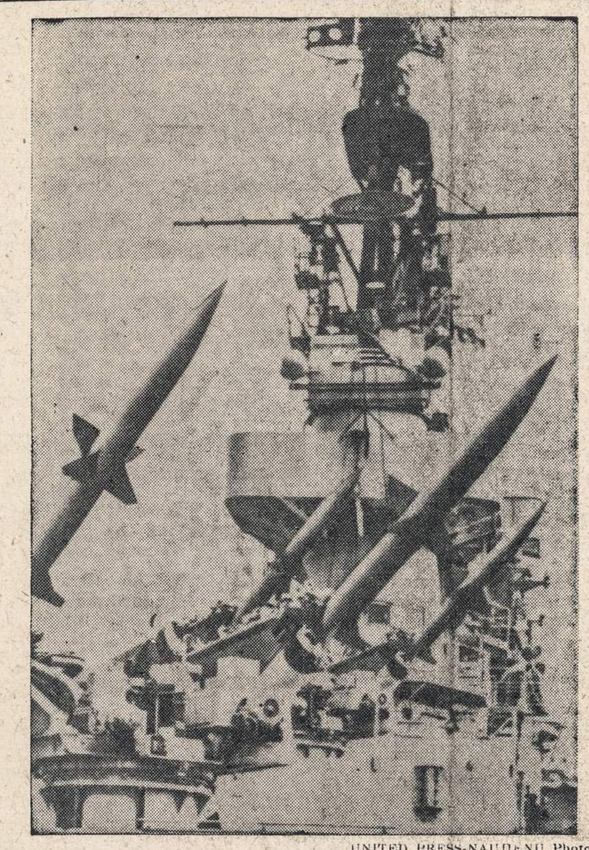

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

USS Gyatt, 390 pėdų laivas, vairuojamųjų rakietų naikintojas.

TURKIJA SIŪLO UŽIMTI SIRIJĄ

Tai esąs vienintėlis būdas išgelbėti Iraką. Bet tuomet tenka skaitytis su Sovietų intervencija

LONDONAS. — Turkijos užsienio reikalų ministeris Ethem Menderes penktadienį svarstė su anglų užsienio reikalų ministeriu Selwyn Lloyd pavojingą padėtį, kurioj atsidūrė Irakas, Bagdado pakto narys.

Egiptas yra į savo pusę pataukęs Siriją ir Jordaniją ir per šias valstybes, padedant Sovietams ginklais, siekia nuversti Irako vyriausybę, kuri dar nėra visiškai apkvaišusi neapykanta Vakarų šalims.

Turkijos užsienio reikalų ministeris galvoja, kad tik Irako invazija į Siriją gali jį išgelbėti nuo jo sukomunistinimo. Invazijos atveju Turkija yra pasiruošusi Irakui padėti. Bet ji prisibijo Sovietų puolimo iš Kaukazo ir iš Balkanų (Bulgarijos), kur pastaruoju laiku Sovietai telkia savo kariuomenę.

Irakas turi ir arabų draugų

Irako vyriausybė buvo priversta įvesti išimties stovį. Krašte yra stiprios jėgos, kurios Egipto ir Sirijos agentų remiamos, kelia riaušes ir kursto kariuomenę, gyventojus nuversti premierą Nuri Said, "anglų parsidavėlį".

Penktadienį Irakas pradėjo svarstyti padėtį su nuosaikesnėmis arabų šalimis — Libanonu, Saudi Arabija, Sudanu ir Libija. Lygiagreta vyksta pasitarimai ir su Bagdado pakto narių atstovais. Prie pakto priklauso: Irakas, Turkija, Iranas, Pakistanas ir Anglija.

Irako spauda su dideliu pasitenkinimu paskelbė JAV įspėjimą Sovietams ir jų pakalikam Egitui, Sirijai neliesti Bagdado pakto šalių teritorijų.

Sovietai puola Vakarų šalis

Sovietų spauda grįžo prie klasikinio Stalino propagandos stiliaus užpuldinėjimuose prieš Vakarų valstybes.

Nuo jų propagandos tenka ir JAV už jos galingo 6-to laivyno budėjimą Viduržemio jūroj. Šis laivynas kursto Iraką ir Turkiją pulti Siriją, skelbia Sovietai.

Rytoj gali būti Pearl Harbor

6-to laivyno vadas adm. Brown, esąs dabar prie Sardinijos salos, pareiškė, kad jis dabar jaučiasi kaip ant vulkano viršūnės, "Niekas negali užtikrinti, kad rytoj nepasikartotų Pearl Harbor" ((staigus japonų užpuolimas prieš JAV 1941 m. Havajų salose), pripažino admirolas. "Dėlto man reikia visą laiką budėti".

Vėliausios Žinios

— Vengrijos darbininkų, studentų ir intelektualų centrinės organizacijos pagrasino Kadar valdžiai kovoti prieš ją visomis galimomis priemonėmis, kol nebus patenkintas tautos laisvės troškimas.

— JAV turi pasigaminusios lėktuvą, varomą atomine energija. Jis jau buvo išbandytas ore.

— Vakarų Vokietijos žiniomis, Sovietų kariuomenės dalinys buvo įsiveržęs į Jugoslaviją prisiplėšti maisto iš pasienio kaimiečių. Atskubėję jugoslavų kareiviai rusus išvarė ir 18 iš jų nušovė.

— Turkija artimiausiu laiku pradės didelius karinius pratimus dvejuose frontuose: Balkanuose, prie Bulgarijos pasienio, ir Mažojoj Azijoj, netoli Sirijos.

— Iš Meksikos įlankos ruošiasi išplaukti keli Amerikos tanklaiviai su alyva Vakarų Europai. Jie atgabens 165,000 tonas visokių naftos produktų.

— Laisvosios Europos radijas nuneigė vengrų kovotojų kaltinimus, kad jis kurstė sukilti ir žadėjo ginkluotos paramos. Šio radijo vardu kalbėdavo komunistų radijas, kuris tvirtinęs ir tai, kad kalinami socialdemokratai ruošia perversmą, kaip kad nusiskundė Anna Kethly, socialdemokratų pirmininkė.

JT nesulaukė Kadar atsakymo įleisti į Vengriją komisiją

Amerika svarsto naujų žygių prieš Budapešto valdžią

NEW YORKAS. — JT gen. sekretorius Dag Hammarskjold paaiškino pilnaties susirinkime, kad jis ligi penktadienio negavo jokio atsakymo iš Janos Kadar valdžios dėl JT tyrinėjimų komisijos įleidimo.

Sovietai atsakė, kad tai ne jų reikalas. Tegu kreipiasi į "teisėtą" Vengrijos vyriausybę. Hammarskjold paaiškino, kad blogiausiu atveju jis pats tuoj vyktų į Budapeštą. Bet ir į šį klausimą jam dar nieko neatsakė Budapešto valdžia.

JAV atstovas H. C. Lodge tarėsi su keliolikos antikomunistinių šalių delegatais dėl naujų priemonių prieš iškamšinę Vengrijos vyriausybę.

JT policija atskyrė anglus-prancūzus nuo egiptiečių

EL CAP, Egiptas. — Pirmą kartą istorijoj tarptautinė policija įsiterpė tarp dviejų priešingų armijų.

Penktadienį 200 danų kareivių, priklausančių JT policijos brigadai, užėmė pozicijas nekieno žemėj Suezo kanalo zonoj, iki 20 mylių į pietus nuo Port Saido.

Egiptas dar bandė danų pasiuntimą sutrugdyti. Bet po pasitarimų su JT policijos viršininku Burns buvo duotas leidimas užimti numatytas pozicijas.

Iš visų valstybių daugiausia prisiuntė kareivių JT policijai komunistinė Jugoslavija, daugiau kaip 700 vyrų.

T. Green – seniausias kongreso istorijoje

Senatorius eina 90 metus

WASHINGTONAS, D. C. — Demokratų senatorius iš Rhode Island Theodore F. Green, sulaukęs 89 metų ir 2 mėnesių, pasidarė seniausiu kongreso nariu visoj Amerikos istorijoj.

Sen. Green priklauso užsienio santykių komitetui. Pasitraukus sen. George, jis tapo k-to pirmininku. Per ilgą savo amžių Green išryškėjo kaip vienas iš žymiausių Amerikos liberalizmo politikų. Pastaraisiais metais jis energingai kovoja už imigracijos nuostatų sušvelninimą.

Kaip demokratų partijos platformos narys, sen. Green pravedė konvencijoj reikalavimą priversti Sovietus, kad jie pasitrauktų iš užimtų Rytų Europos kraštų ir kad ten būtų pravesti laisvi rinkimai.

Sen. Green pirmininkauja ir demokratų partijos tautinių grupių skyriui.

Winston Churchill 82 metų

LONDONAS. — Anglų ministeris pirmininkas pasaulinio karo metais Winston Chruchill atšventė 82 metų sukaktį. Korespondentas, fotografavęs garbųjį valstybininką, pareiškė: "Aš tikiu, kad galėsiu Jus nufotografuoti ir 100 metų sukakties proga". Sir Wiston atsakė: "Kodėl ne, Jūs atrodote jaunas ir sveikas vyras".

DU JAUNUOLIAI IŠTRUKO IŠ RUSŲ KALĖJIMO IR PASIEKĖ AUSTRIJĄ

Yra ir daugiau liudininkų, kurie gali patvirtint Jungtinėms Tautoms apie masines deportacijas

VIENA, Austrija. — Tarp naujai atbėgusių vengrų buvo du 16-mečiai jaunuoliai nuskustomis galvomis, jau vien tuo parodydami, kad jie yra ištrukę iš bolševikų kalėjimo.

Jų vardai yra Janos ir Jozef, o pavardžių nesako, kadangi Vengrijoj liko tėvai ir kiti šeimų nariai.

Jie patvirtino, kad Sovietai masiškai gabena į savo pusę vengrų žmonės, ypač jaunimą, nes ir jiedu buvo deportuoti, bet pabėgo iš Rusijos teritorijos. (Sovietų užsienio reikalų ministeris Šepilov ir jų perdėtiniai Vengrijoj drįso prieš visą pasaulį meluoti Jungtinėse Tautose, kad kalbos apie trėmimus yra "fašistų išmislai".

Tremiami pagal Serovo būdą

Jaunieji pabėgėliai nupasakojo trėmimų būdus, kurie yra visiškai panašūs į lietuvių trėmimus, kai šalį užplūdo raudonoji armija.

Jiedu atsidūrė prekiniame vagone kartu su kitais 60 sugaudytų vengrų. Valgyti davė kartą per dieną duonos ir arbatos. Pavažiavus už Ungvar miesto ir įvažiavus į Karpatų Ukrainą, Sovietų teritoriją, juos sugrudo į vietos kalėjimą. Tenai jie užtiko vengrų, kalinčių nuo karo pabaigos.

Pavogė Sovietų džypą

Vieną vakarą, varant į pirtį 150 kalinių, ir lydint tik vienam ginkluotam sargybiniui, jaunuoliai pastebėjo pirty atvirą langą. Jiedu ir dar 36 kaliniai tuoj spruko pro langą. Jiedu atsiskyrė nuo kitų ir netoliese pavogė Sovietų karišką automobilį (džypą).

Kiek pavažiavę, jie pasivijo Sovietų kareivių sunkvežimių gurguolę, vykstančią į Vengriją. Bėgliai prisijungę prie gurguolės galo ir kai privažiavo Vengrijos sieną, įspruko kartu su raudonarmiečių sunkvežimiais.

Čia jie paliko raudonarmiečių gurguolę ir pasileido į Austrijos pusę. Ketvirtadienio naktį jiedu laimingai perėjo sieną į laisvąjį pasaulį.

Iš Vengrijos pabėgo jau 100,000 žmonių

Kritikuoja JAV vyriausybę už biurokratišką elgseną

VIENA, Austrija. — Ketvirtadienį vengrų bėgliai daug kur pasieny užtiko sustiprintas sargybas, net Sovietų tankus ir pavojingus minų laukus. Tą dieną atbėgo tik 1,800.

Reikėjo ištirti naujas spragas ir tik po to leistis į laisvąją Austriją. Penktadienį pabėgėlių skaičius, pasiekęs austrų žemę, buvo vėl nemažesnis, kaip ir savaitės pradžioj — virš 4,000.

Iš viso į Austriją pabėgo jau 100,000 vengrų. Galima įsivaizduoti, kokia tai yra našta, kad ir su mielu noru nešama, mažai ir neturtingai austrų tautai.

Priekaištauja Amerikai

Per šį laiką 23,700 vengrų jau buvo įkurdinta kitose šalyse: 4,300 Šveicarijoj, 4,000 V. Vokietijoj, 3,000 Prancūzijoj, 3,300 Anglijoj, 3,000 Belgijoj ir kiek mažiau Olandijoj, Italijoj, bei Skandinavijos šalyse.

Beveik paskutinėj vietoj yra pažadėtoji imigrantų šalis Amerika. Ji dėl savo biurokratiškų suvaržymų galėjo įsileisti tuo tarpu tik 700 vengrų.

Ką rašo austrų spauda

Austrų dienraštis "Die Presse" apgailestauja, kad Amerika nežymiai prisidėjo prie pabėgėlių perkėlimo į savo šalį. Taip pat ir jos dalis maistu, drabužiais bei pinigais bent ligi šiol buvusi labai menką.

"Amerika, kuri save patenkintai apibudina kaip "Dievo pasirinktaja šalim", kuri nuo Washingtono ir Franklino laikų buvo laikoma laisvės prieglobsčiu, galėjo padaryti daugiau", rašo minėtas austrų laikraštis.

Jai primetama ir tokie reikalavimai, kad imigrantai būtų sveiki, kai kitos šalys neklausia nei sveikatos, nei kilmės, pagaliau nei vardo ir nėra abribojusios, kiek vengrų gali įkeliauti.

Prez. Eisenhoweris paskelbė, kad bus įleista 5,000 vengrų, kada jų buvo Austrijoj 20,000. Dabar, kai ten atsirado 100,000 pabėgėlių, JAV galvoja įleisti 8,000, gal 10,000 sveikų, darbingų vengrų.

Netoli Nehru-Chou sprogo bomba

Indijos, Kinijos vadai liko nesužeisti, nukentėjo 7 žmonės

DELHI, Indija. — Kalbant į 20,000 indų minią komunistinės Kinijos premierui, sprogo politinių priešininkų padėta bomba.

Chou En-lai ir jo šeimininkas premieras Nehru buvo apie 50 jardų nuo sprogusios bombos. Jiedu nenukentėjo.

Buvo sužeisti 7 žmonės iš minios. Paniką sustabdė Nehru, pradėjęs šaukti į minią, kad ji nebėgtų ir neužgautų "garbiųjų svečių".

JAV organizuoja alyvos tiekimą Vakarų Europai

0.5 mil. statinių kasdien

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris paleido į darbą iš anksto suplanuotą vyriausybės organizaciją, kurios uždavinys yra aprūpinti sąjungininkus alyvos produktais.

Organizacijai vadovauja mobilizacijos direktorius gen. Flemming. Ji priklauso vidaus reikalų departamentui. Į šį alyvos komitetą įeina 15 didžiųjų žibalo kompanijų, kurios pasižadėjo parūpinti 1,1 mil. statinių alyvos per dieną.

Iš pradžių alyvos tiekimas į Vakarų Europą bus mažesnis, po 50,000 statinių per dieną. Remiantis prezidento potvarkiu, 39 tanklaiviai, buvę ligi šiol atsargoj, ruošiami alyvos gabenimui į Europą.

Prez. Eisenhoweris gavo žinią iš Anglijos ir Prancūzijos apie tikslią datą, kada jos atitrauks savo kariuomenę iš Egipto. Jos pranešė, kad apie Kalėdas jų kariuomenė bus kaip ir atitraukta.

Mirė Karolina Kelerienė - Liudžiavaitytė

Karolina Kelerienė-Liudžiavaitytė, gimusi 1874 metais gegužės mėn. 20 d. Tvarkiškiuose, Lietuvoje, pasimirė š/m. lapkričio 19 d. Lietuvių stovykloje, Wehnene, Vokietijoje.

Karolinos Kelerienės gyvenimas buvo nelengvas. Jos vyras Kristijonas Keleris - Kelertas jau I Karo metu 1915 metais buvo išvežtas Sibiran, kur 1917 metais mirė. Našlei Kelerienei su keturiais nepilnamečiais vaikais teko rungtis su gyvenimu šmurų kaime, Marijampolės apskrityj. Būdama labai apsukri bei darbšti moteris pavyzdingai užaugino savo sūnus lietuviškoj evangeliškoj dvasioje. Vyresnįjį sūnų Joną išleido į mokytojus, kuris ilgą laiką buvo mokytoju Tauragėje. Sūnus Adolfas išėjo taip pat į mokslus. Jis baigė Tauragės gimnaziją ir Vytauto D. Universiteto Ev. Teologijos Fakultetą ir tapo kunigu. Sūnus Albertas pasirinko račiaus amatą, o sūnus Juozas paliko ūkyje.

Sunkiausias vargas buvo šiai Motinai, kada reikėjo metų naštai slegiant palikti savo tėvynę ir bėgti nuo bolševikų. Senam žmogui ilgas stovyklinis gyvenimas Vokietijoje buvo beveik nepakeliamas. Emigracinėms aplinkybėms verčiant, turėjo ši Motina atsiskirti nuo savo mylimų sūnų. Jonas su savo šeima išvyko į Ameriką, kur dabar apsigyvena Čikagoje. Sūnus Juozas su šeima išvyko į Angliją, iš kur persikėlė į Kanadą. Sūnus Albertas su savo šeima atvažiavo į Ameriką ir gyvena dabar Čikagoje. Paskutiniuosius metus bei dienas globojo ją sūnus Adolfas, kuris jau eilę metų yra Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Senjoras.

Karolina Kelerienė paliko 12 anūkų (-ių). Iš jų Julijus K. yra medicinos daktaras ir dirba savo specialybėje Detroite, Mich. Algimantas K., atlikęs karinę prievolę Amerikoj, studijuoja mediciną Maince, Vokietijoj. Trys anūkės lanko 16 Vasario Gymnaziją, Vokietijoje. Kiti tveriasi amato. K. Kelerienės brolis Jonas Liudžiavaitis su šeima jau nuo 1908 metų gyvena Amerikoje, Naugatuck'e, Connecticute.

Gili pagarba šiai Motinai, kad ji atsiskirdama su šiuo pasauliu paliko sūnus, kurie dirbo ir dirba ne tik sau, bet ir bendram mūsų tautos labui.

A.T.

Šaunios vaišės

Padėkos dieną teko svečiuotis pas ponią Petronėlę Kitchienę, kuri dabar gyvena Westchesteryje, Chicagos priemiestyje. Susirinko apie 40 svečių, daugiausia iš šiaurinės miesto dalies. Teko ten susitikti ir su Dr. Gusinu bei jo žmona, su kuriais seniai jau buvau besimatęs. Vaišės buvo tikrai šaunios, o susirinkusių nuotaika gera. Šeimininkė visus puikiai pavaišino visokiais valgiais o gardumynais bei gėrimais.

Ponia Kitchienė atvyko iš Lietuvos būdama tik penkiolikos metų amžiaus. Ji apsigyveno šiaurinėje Chicagos miesto dalyje. Ten ji ir visą laiką gyveno. Prieš kurį laiką mirė jos vyras, kuris buvo palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Po vyro mirties ir p. Kitchienė ėmė ieškoti ramesnės vietos. Ir tokią vietą ji surado Westchester mietely. Ten ji nusipirko du didelius žemės sklypus (lotus), ant kurių pastatė dvejus namus (kiekvienas namas turi po 2 butus). Stavybos reikaluose jai daug talkininkavo sūnus Petras, marti, duktė Aldona ir žentas. Dabar jie visi ten ir gyvena.

Svečiai tikrai smagiai laiką pas p. Kitchienę praleido. Išsiskirstėme linkėdami šeimininkei geriausios kloties ir daug laimės.

J. A-la

Kariuomenės šventės minėjimas

Lapkričio 25 d. Lietuvių audi orijoje įvyko 38 m. Lietuvos kariuomenės minėjimas. Minėjimą atidarė L. V. S. "Ramovės" pirmininkas P. Dirkis. Į salę įnešamos Lietuvos, Amerikos, L. V. S. Ramovės, savanorių-kūrėjų, Šarausko skautų vyčių, Dariaus-Girėno oro skautų draugovės, Baltijos jūros skautų tunto, Skautų Živilės draugovės, Aušros vartų tunto ir Dr. Vydūno skautų vyčių būrelio vėliavos. Sugiedamas Amerikos (Amerikos himną giedojo Mačytė) ir Lietuvos himnai. Žuvę nepriklausomybės kovose kariai, šauliai, partizanai ir mirę Sibiro taigose kankiniai, Br. Jonušui trimitu trimituojant, pagerbiami minutės atsistojimu.

Teisininkas Br. Kviklys skaitė paskaitą apie Lietuvos kariuomenę. Jis savo paskaitoje, gana tūriningoje, peržvelgė Lietuvos kariuomenės kovas ir jos laimėjimus. Baigdamas paskaitą pastebėjo, kad Lietuva atsidūrė baisiojo tirono valdžioje prieš savo valią.

Toliau sekė sveikinimai: Lietuvos konsulas Chicagoje Daužvardis, tarp kitko, pastebėjo, kad tas, kas dabar vyksta Vengrijoje, yra vykę Lietuvoje. Tais laikais apie mūsų brolių nelygias kovas vakarų pasaulis nenorėjo girdėti. Dabar kiti laikai, ir vengrų kovotojai, nors ir negauna efektingos paramos, bet nors užuojautomis užjaučiami.

Alto pirmininkas Šimutis prašė visų lietuvių vienybės, vienybės ir vienybės. Sakė, kad Altas visus pasaulinius įvykius seka, ir kas tik yra galima, viską daro. Nuolat Amerikos vyriausybei primina ir reikalauja nepamiršti duotų pažadų išlaisvinti iš bolševikinio siaubo okupuotus kraštus, tame skaičiuje ir mūsų tėvų žemę Lietuvą. Ypač dabartiniu laiku, kada kalbama apie įvairias zonas, reikalingas dar didesnis budrumas ir vieningumas. Gali ateiti laikai, kad Amerikoje gyvenantiems lietuviams teks vieną dieną susirinkti prie Baltųjų rūmų ir pareikalauti iš Amerikos Prezidento to, ką jis yra žadėjęs: laisvės ir nepriklausomybės mūsų tėvynei Lietuvai.

Be to, sveikino L. V. S. Ramovės centro valdybos vardu Variakojis, Savanorių-Kūrėjų atstovas — Liepinaitis, Savanorių-invalidų — Sruoga, Bendruomenės atstovas — Blinstrubas, skautų atstovas — Šliupas, Šaulių — Abramikas, Klubo Krivulės — Eigelis ir studentų — Vintakas ir Kregždys.

Meninėje dalyje: kanklių muzika — Moksleivių Tautinio Ansamblio kanklininkai, vad. Kirvaitytės. Puikiai tautiniai šokiai buvo atlikti Lituanikos tunto šokėjų grupės "Grandis". Šokiams vad. Šilingienė. Solistės: Bobinienė, Peškienė ir Mačytė padainavo keletą dainelių.

Visas minėjimas buvo pravestas labai įspūdingai. Matyti, daug darbo ir energijos teko dėti L. V. S. Ramovės Chicagos skyriaus pirmininkui Dirkiui ir kultūros reikalų vadovui Stasiui Grigaravičiui.

S. J.

NAŠLIŲ IR NAŠLIUKIŲ ŠOKIŲ VAKARAS

ŠIANDIEN vakare, gruodžio 1 d., Chicago Našlių ir našliukių draugiškas klubas turės šokių vakarą Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Parengime bus pagerbti tie nariai, kurie metų būvy susituokė: jiems bus įteiktos dovanos. —J.

"GOVORIT MOSKVA" išgirsi atsukęs vokišką radiją. Patobulintas trumpų bangų nustatymas. Žinios ir muzika iš viso pasaulio. FM, AM, automatiškas patefonas. Gradinskas, J. G. Television Co., 2512 W. 47th St. FR 6-1998. Aadara ir sekmad. 11:00—3:00. (Sk.).

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Iš Joniškiečių klubo veiklos

Joniškiečių klubo susirinkimas buvo gana tvarkingas ir jo nutarimai joniškiečiams gėdos nedaro. Klubo pirmininkas yra geras ir nuoširdus lietuvis J. Vebell. Savo pareigas jis tikrai puikiai atlieka: jis daug dirba ir aukojasi klubo gerovei. Gaila tik, kad klubiečiai yra nerangūs ir nelanko susirinkimų. Neatsilanko jie ir į parengimus. Taip dalykams esant, žinoma, nedaug kas ir tegalima nuveikti. Seniau joniškiečiai pasižymėdavo savo darbštumu. Laikui bėgant, matyti, jie pradeda pavargti ar sutingti.

Buvo perskaitytas Chicagos Lietuvių Tarybos prisiųstas laiškas, kurį susirinkimas vienbalsiai priėmė. Paskui sekė komisijų raportai. O tų raportų buvo du. Kadangi komisijai vadovavo pats pirmininkas, tai jis ir pikniko bei šokių raportus pateikė. Šokių vakaras įvyko lapkričio 3 d. Vengeliausko salėje. Pasisekė jis visai gerai, tad susirinkimas rengimo komisijai išreiškė padėką.

Buvo pasiūlyta, kad klubas Chicagos Lietuvių Tarybai paaukotų $10. Pasiūlymas vienbalsiai buvo priimtas ir susirinkimas išrinko 3 delegatus, kad jie dalyvautų draugijų konferencijoje.

Po susirinkimo sekė vaišės. Ponia Klimienė (iždininko žmona) parūpino gardžių užkandžių, už kuriuos visi nariai (žinoma, tie, kurie dalyvavo) jai yra dėkingi. Savaime suprantama, kad buvo ir gėrimų.

Kitas klubo susirinkimas bus gruodžio 9 d.

J. Adomaitis

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MĮSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJIENOSE tik už $1.00.

A. A.

Jonas Petravičius

Mirė 1956 metų lapkričio 2 dieną Lietuvoje. Palaidotas Jurbarko kapuose.

Paliko liūdinčią žmoną Alę Spirauskaitę-Petravičienę; sūnų Lucijų ir jo šeimą; dukterį Liliją Povilaitienę ir josios šeimą; brolį Antaną ir jojo šeimą; seserį Zuzaną Petrukaitienę ir josios šeimą; seserį Petronelę Miller ir josios šeimą; seserį Elzbietą Petrauskienę ir josios šeimą.

Velionis Jonas nuo 1911 iki 1925 metų gyveno J. A. Valstybėse.

Amžinos ramybės, Mano Mylimas Broli, Tau linkime, o Tavo šeimai, broliui ir seserims linkime viso geriausio.

Petronelė ir Paul Miller.

Kalėdinių giesmių rekordai

Izabelė Motekaitienė, Lietuvos operos solistė, įdainavo du naujus lietuviškų Kalėdinių Giesmių rekordus iš J. Naujalio parašytų Kalėdinių giesmių, kurios yra tapusios lietuvių liaudies giesmėmis. Tai "Tyliąją Naktį" ir "Linksmą Giesmę", "Sveikas Jėzau Gimusis", "Gul Šiandieną". Giesmėms akompanavo solistės sūnus Manigirdas Motekaitis, American Musicians Federacijos narys. Minėti rekordai techniškai pavykę gerai, skamba Hi-Fi. Tai gražus kultūrinis įnašas į mūsų kuklų kultūrinį kraitį, o prieš svetimuosius graži reprezentacija mūsų negausių tradicinių giesmių, kurios Kalėdų švenčių metu skambėdavo kiekvienoje lietuviškoje gryčioje. Pažymėtina, kad ponia Motekaitienė, numatydama lietuviškų kalėdinių rekordų trūkumą, minėtus naujus rekordus išleido savo lėšomis. Jie gaunami Budriko Prekybos Namuose.

N.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 129 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 2 d., sekmad., Dievo Apveizdos bažnytinėj svetainėj, 713 W 18th St. Pradžia 1 val. po pietų. Bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams, yra kitokių reikalų svarstymui. Visi nariai kviečiami atsilankyti.

—J. Gelgaudas, prot. rašt.

Šv. Petronelės Dr-jos priešmetinis susirinkimas įvyks sekmad., gruodžio 2 d., 1 val. po pietų Šv. Jurgio par. klebonijos kambary. Visos narės maloniai prašomos atsilankyti laiku. Taipgi sugrąžinkite laimėjimo knygutes, nes bus laimėjimas. —Kviečia valdyba.

Krakiškių Draugiško Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, sekmad., 2 val. po pietų Club Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave. Visi nariai ir narės maloniai kviečiami dalyvauti, nes turėsim išrinkti naują valdybą 1957 metams.

—A. Kvedaras, rašt.

Chicagos Našlių ir Našliukių Klubo parengimas įvyks šeštadienį, gruodžio 1 d., Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 7 val. vak. Gros Ben Pavio orkestras. Įėjimas visiems veltui.

—Valdyba.

Š. m. gruodžio 2 d., 11:45 val. maž. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave., šaukiamas LB Marquette Parko Apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Bus svarstomi svarbūs klausimai, todėl visi kviečiami susirinkime dalyvauti.

—Apylinkės valdyba.

Skaitykite "N-nas"

Pranešame, kad š. m. lapkričio mėn. 29 d., 6:30 val. P. M., po ilgos ir sunkios ligos, mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, brolis ir uošvis

A. † A.

PULK. JUOZAS MUSTEIKIS

Kūnas pašarvotas Stepono Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street, iš kur gruodžio mėn. 3 d., 8:30 val. A. M. bus išlydėtas į Šv. Panelės Gimimo parapijos bažnyčią Marquette Parke ir po gedulingų pamaldų į Šv. Kazimiero kapines.

Nuliūdę:

žmona, duktė, žentas ir brolis Kazys su šeima.

Aštuoniolikos Metų Mirties Paminėjimas
JUOZAS MACIUKEVIČIUS

Nelaiminga mirtim mirė 1933 metų lapkričio 30 d. Ilsisi Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Gimė Lietuvoje, Šakių apskr., Lukšių parap., Vidusilių kaime.

Paliko liūdinčius: žmoną Marijoną (pagal tėvus Kuosaičiūtę), dukterį Marie, brolį Antaną ir brolienę Antaniną; 3 švogerius: Jurgį, Antaną ir Bernardą, švogerką Oną Orintienę ir jos vyrą Juozapą; artimus gimines Antaną ir Oną Narbutus ir daug kitų giminių bei pažįstamų.

O, kaip tie aštuoniolika metų greit praėjo, kai guli šalia savo sūnelio Petruko, kuris buvo gimęs 1910 m. sausio 30 d., o mirė 1919 m. spalio 26 dieną.

Greit bėga diena po dienos, metai po metų, kaip tekantis sraunus upelio vandenėlis. O mudviejų širdyse ir mintyse neužgęsta liūdesio jausmai, kad netekome viena mylimo vyro ir sūnelio, o kita—brangaus tėvelio ir brolelio. Oi, kaip širdį skauda mudviem, kad nematysime daugiau. Graudūs tie žodžiai.

Ilsėkitės, mūsų mieliausi, žemelėj. Ji mūsų visų Motina, mus visus priglaus prie savęs. Sudie, sudie, mūsų mieliausi!

MARIJONA IR MARIE MACIUKEVIČE,
Route 2, Box 335, Crown Point, Indiana.

NUOŠIRDI PADĖKA

Šiuo tariu širdingą dėkui giminėms, sesutei Julijonai Vėgėlienei, tetai ir Algirdui Leveikams, švogeriui ir jo žmonai Peikams, T. ir Z. Šalkauskams, mylimiems draugams Markūnams už gėlių prisiuntimą ir dalyvavimą laidotuvėse. Visiems draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems mano mylimo vyro JONO MALINAUSKO laidotuvėse, tarusiems nuoširdžios užuojautos žodžius, užpirkusiems mišias, prisiuntusiems gėlių. Taip pat karstnešiams už draugišką patarnavimą ir laidotuvių direktoriui Stasiuliui.

Gyvenime nėra didesnio smūgio, kaip netekti mylimo gyvenimo draugo, ir jį pergyventi nelengva. Tačiau nuoširdžios užuojautos suteikia daugiau jėgų ir ištvermės tam skausmui pakelti.

Brangieji, Jūsų gilus atjautimas niekad nebus pamirštas.

Nuliūdusios: Žmona Benedikta ir Duktė Elena.

Didžiai gerbiamam mielam
LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ
BAŽNYČIOS SENJORUI
KUN. ADOLFUI KELERIUI,
Jo motinai Karolinai
KELERIENEI-LIUDŽIAVAITYTEI mirus,
reiškia nuoširdžią užuojautą
AMERIKOS LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TARYBA

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
(Naujai dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wellbrook 5-9209

LOVEIKIS Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms Banketams Laidotuvėms Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 ★ TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

Daktarė Alvina O. Šabanienė — ortopedinės chirurgijos specialistė

Daktarė Alvina O. Šabanienė šių metų lapkričio 9 d. skaitė Čikagos Ortopedų Draugijoje įžanginę paskaitą, kaip naujai priimta tos draugijos narė. Ji savo pavyzdžių įrodė, kad su dideliu pasiryžimu, noru ir darbu galima daug pasiekti; ir kad tautybė, kalba, lytis ir amžius Ameriko je nėra kliūtys užsibrėžto tikslo siekti.

Dr. A. O. Šabanienė

Dr. Šabanienė, atvykusi į JAV 1947 ir atlikusi vienerių metų praktiką Chicagoje, išlaikė Illinois valstybinius egzaminus iš pirmo karto ir 1948 m. gavo teisę verstis gydytojo praktika. Noras pagilinti savo žinias dar Lietuvoje pasirinktoje ir Austrijoje praplėstoje specialybėje — ortopedinėj chirurgijoj — neleido Dr. Šabanienei ilgai atsidėti bendrai, nors ir labai sėkmingai, praktikai. Po trejų metų praktikos 1951 m. ji gavo Mayo Fundacijos fellowship ir tais pat metais išvyko į visame pasaulyje išgarsėjusias Mayo Klinikas Rochesteryje, Minnesotoje, dirbti ortopedinėj chirurgijoj, kuri apima kaulų ir sąnarių ligas. Ten jai teko laikyti įvairius egzaminus prie Minnesotos Universiteto, jų tarpe ir Minnesotos valstybinius egzaminus — gauti teisę praktikuoti toj valstybėj, bedirbant Mayo Klinikose.

Būdinga yra tai, kad Dr. Šabanienei reikėjo visur pralaužti pirmuosius ledus: ji yra pirmoji lietuvė ir pirmoji imigrantė, kuri buvo priimta į Mayo Klinikas, taip pat ji yra pati pirmoji moteris gydytoja, priimta į Mayo Klinikų ortopedinės chirurgijos skyrių, nors kitose specialybėse Mayo Klinikos yra turėjusios ir parengusios nemažą skaičių moterų — specialisčių.

Bedirbant Rochesteryje, Dr. Šabanienei teko labai artimai susipažinti su gydytojais iš visų kontinentų ir kraštų, pradedant Australija, Indija, Afrika, Pietų Amerika ir baigiant Islandija, kurie kaip specialistai grįžę į savo kraštus dirba universitetuose, ruošdami medicinos studentus. Daktarė taip pat turėjo progos klausyti paskaitų ir susipažinti su garsiais savo srities žinovais iš įvairių pasaulio universitetų, kurie labai dažnai lanko Mayo Klinikas.

Per ketverius intensyvaus darbo metus Dr. Šabanienė ne tik klausė teoretinių paskaitų, bet ir dalyvavo diskusijose, seminaruose ir darė mokslinius pranešimus iš savo tyrimų darbų (surgical research) pagal pačios pasirinktus planus ir problemas. Ji turėjo progos matyti ir gydyti tūkstančius ligonių su įvairiomis įgimtomis galūnių, kaulų ir sąnarių ligomis, sužeidimais, lūžimais ir kaulų vėžiu. Mayo Klinikose ortopedinės chirurgijos žinioje yra taip pat visos plastinės odos operacijos (išskyrus tik patį veidą), ir todėl daktarė pati turėjo progos daryti labai daug odos transplantacijos (perkėlimo iš vienos vietos į kitą) operacijų. Nors Dr. Šabanienė buvo dirbusi Lietuvoje trejus metus kaulų ligų srityje ir apie metus laiko Vienoje (Austrijoje) pas pasaulinio vardo ortopedą prof. Lorenz Boehler, Mayo Klinikose ji turėjo laimės dirbti su visa eile pasaulyje žinomų ortopedų ir susipažinti su visa toje srityje padaryta pažanga per Antrąjį Pasaulinį karą. Dr. Melvin S. Henderson, vienas žymiausių JAV ortopedų ir Mayo Klinikų ortopedinės chirurgijos skyriaus kūrėjas ir daugelio operacijų autorius, taip pat buvo jos mokytojas. Jis mirė 1954 m.

Išklausiusi reikalaujamą teoretinį kursą, atlikusi mažne ketverius metus praktikos darbą ir išlaikiusi nustatytus egzaminus, Dr. Šabanienė 1955 m. gruodžio mėn. už disertaciją "Postradiation Sarcoma of Bone" gavo mokslo laipsnį — Master of Science in Orthopaedic Surgery — ir tuo būdu pilnai pasirengė atsakingam ortopedijos chirurgo darbui. Be to, savo tiesioginio darbo Mayo Klinikose Dr. Šabanienė su jai būdinga energija dirbo dar keletą mokslinių darbų. Vienas jos darbas apie įgimtus kūno trūkumus buvo atspausdintas visame pasaulyje skaitomame ortopedijos žurnale — Journal of Bone and Joint Surgery. Kitas darbas apie kelio sąnario ligas buvo paskelbtas Mayo Klinikų periodiniame žurnale. Du jos originalūs tyrimo (research) darbai, atlikti kaulų banko klausimais, taip pat buvo paskelbti Mayo Klinikų žurnaluose.

Dar vienas jos darbas apie retas stuburkaulio ligas tilpo žurnale — American Journal of Surgery, o visai nesenai žurnale Cancer buvo atspausdintas jos darbas apie kaulų vėžį, kilusį dėl perdidelio rentgeno spinduliais ar radiumu švitinimo.

Grįžusi į Chicagą Dr. Alvina Šabanienė buvo pakviesta dirbti mokymo ir mokslinį darbą kaip Associate in Orthopaedic Surgery į Northwestern Universitetą Chicagoje. Be to, ji dar verčiasi laisva ortopedo praktika ir turi savo moderniską kabinetą Marquette Parke. Dr. Šabanienės atlikti darbai ir faktas, kad ją aukštai vertina amerikiečių mokslo įstaigos, liudija, kad mūsų Chicagos visuomenė susilaukė rimtai pasirengusios ortopedijos chirurgės. Noriu palinkėti jai sėkmės ir energijos tęsiant savo atsakingą darbą.

B. A. Dundulis

NEW
GENERAL ELECTRIC EXPOSURE METER

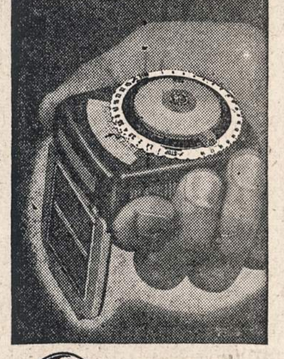

GUARDIAN

- 64 times more sensitive*
- twice as fast to use
- accuracy for available light
- film speeds to ASA 12,000

Come in and see it... with ever-ready case only $34.50

*With light-multiplying Dyna-Cell attached; optional at $7.95

LEO BERMAN FURNITURE AND APPLIANCE STORES

1638 W. 63rd Street
HEmlock 4-6800
(1 block West of Ashland on 63rd St.)

3422 Michigan Ave.
EAST CHICAGO, INDIANA
Phones: WAterfall 8-8400
East Chicago 5611

Open Monday and Thursday Evenings

Taupyk ir santaupas dėk į apdraustą
UNIVERSAL SAVINGS and LOAN BENDROVĘ.
Greitas ir mandagus patarnavimas.

Mokame didelius dividendus (palūkanas), o visas santaupas pilnai apdraudžiame.

Atidaryk sąskaitą lietuviškoje

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN BENDROVĖJE
1800 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILLINOIS

Dar dėl braižybos kursų

Š. m. lapkričio mėn. 26 d. Naujienose inž. V. Vintartas "Pats nežinodamas, kitus tvarkos moko" savo pasisakyme susinervinęs rašo apie mano aprašymą Naujienose (1956.IX.6 d.) braižybos kursų, kurie šiuo metu vyksta Čikagoje.

Gražus darbas kursus organizuoti, puiku juose dėstyti kitiems tai, ko jie nežino ir nemoka, o nori išmokti, žmoniška organizuojant apsiskaičiuoti ir vėliau skųstis tautiečių geros valios stoka, žmoniška į kursus pavėluoti, atleistina ir tai, kad ankšos patalpos, nepakankamas dėstytojo pasiruošimas, galų gale atleistina ir tai, kad šie kursai ne universitetas ir čia nereikia klausytojui iš anksto žinoti, kokių dalykų — pamokų kiek ir kada jis gaus iš kursų, bet kad tų pačių kursų dėstytojas tik tokio tono ir tokio lygio rašiniu gali atsiliepti apie kursų aprašymą ir jame išreikštus klausytojo pageidavimus, nematau prasmės ir reikalo su tokiu savo minčių dėstytoju leistis į kalbas apie minėtą aprašymą, nes sprendžiant iš jo tono ir stiliaus jam vistiek bus viskas tvarkoj ir beveik patriotiškas darbas.

Redaktoriui už davimą laikraštyje vietos pasisakyti apie kursų darbą ir sąlygas reiškiu padėką.

F. N.

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Javo pagalbos. Aukok jiems!

Kalėdinskaitė giedos miesto rūmuose

John L. Paukštis, Amerikos Legiono Cook County Council viceprezidentas, praneša, kad ateinantį trečiadienį, gruodžio 5 d., Chicago City Hall tarybos posėdžių rūmuose įvyks Pearl Harbor metinių minėjimas.

Irena Kalėdinskaitė, George Joniko akompanuojama, sugiedos Ave Maria ir I Believe. Frank C. Bottigliero pasakys trumpą kalbą, o kun. Herman Swenson perskaitys invokaciją. Trimitu gros trimitininkas Robert Woodyatt. Amerikos Legiono vadovybė kviečia visus pareigūnus ir atstovus dalyvauti minėjimo iškilmėse.

B.J.

Rockford, Ill.

Liet. Kultūros D-jos reikalai

Jau baigiasi Liet. Kult. D-jos veiklos metai. Pažvelgus į praeitį, matosi, kad draugija per tą laiką sutvirtėjo, nuveikė daug darbų, apmokėjo daug skolų, paaugo nariais. Du nariai neseniai išsiskyrė iš gyvųjų tarpo: agr. Balys Špokas ir Jozefina Matus-Matusevičienė.

Draugija turėjo (per paskutinuosius metus) vieną didelį išvažiavimą — gegužinę, surengė muzikalinę programą ir kalakutų pietus. Pietuose dalyvavo apie šeši šimtai žmonių, taigi jų parengimas pareikalavo tikrai daug darbo. Ypač pasišventusiai dirbo moterų skyrius. Iš Chicagos dalyvavo visada laukiami ir malonūs svečiai p. p. Milaševičiai ir Jakubauskai.

Dabar ateina naujos valdybos rinkimai. Pereitų metų valdyba savo uždavinius atliko tikrai gerai. Rinkimai įvyks penktadienio (gruodžio 14 d.) vakare. Moterų skyrius rengia narių vaikams eglutę su Kalėdų seneliu ir dovanėlėmis. Taipgi bus rengiamas ir Naujųjų Metų sutikimas su vaišėmis ir gera muzika.

Žvalgas

Mirė Josephine Matus

Nieko nėra be priežasties. Net ir mirtis be priežasties neįvyksta. J. Matus (Matusevičienės) gyvenimas buvo itin audringas. Ji ištekėjo už Matusevičiaus, su kuriuo susilaukė sūnaus ir dukters. Pradžioje viskas gerai klojosi, bet štai dėl tam tikrų priežasčių jų šeimyninis gyvenimas pakriko. Kaipo motinai, jai teko vaikai išlaikyti ir auginti. Ji dirbo įvairiose dirbtuvėse ir tuo būdu pelnė sau ir savo vaikams pragyvenimą. Vos kiek paaugėjęs, sūnus pradėjo eiti tėvo keliais: į namus pareidavo tik miegoti ir pavalgyti. Iš jo motina jokios pagalbos nesusilaukė.

Josephine buvo darbšti ir nuoširdi moteris. Nepaisydama sunkaus gyvenimo, ji nemažai veikė organizacijose. Priklausė SLA 77 kuopai ir buvo tos kuopos aktyvi narė. Alto skyriaus ir Balfo parengimuose niekad neatsisakydavo dirbti prie valgių paruošimo.

Bet štai prieš kurį laiką ji pradėjo nekaip jaustis. Būdama tvirto sudėjimo, ji atlaikė kelias pavojingas operacijas. Kai kiek sustiprėjo, vėl grįžo į dirbtuvę, nors daktarai ir draudė tai daryti. Ji sakydavo: "Ką aš galiu daryti? Jokio turto neturiu, o gyventi reikia. Visos mano pajamos — tai atlyginimas už darbą".

Velionė priklausė Lietuvių kultūros draugijai. Tos draugijos moterų skyrių ji paremdavo savo darbu.

Rockfordo organizacijos, kurioms velionė priklausė, neteko tikrai nuoširdžios ir veiklios narės.

Velionės laidotuvėmis rūpinosi SLA 77 kuopa ir Lietuvių kultūros draugija bei jos moterų skyrius.

Žvalgas

Garsinkitės "N-nose'

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND Savings and Loan Association
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

THE Sunbeam
BEST ELECTRIC APPLIANCES MADE

GIFTS THAT WILL THRILL

Sunbeam MIXMASTER

Enjoy higher, lighter, finer-textured cakes; creamier mashed potatoes, etc. Larger bowl-fit beaters. Saves time, arm-work, mixes, mashes, whips, beats, stirs, blends, juices, etc. Available in five new colors—Chrome, White, Pink, Turquoise or Yellow.

Sunbeam COOKER & DEEP FRYER
No end to its usefulness. Exclusive COOK-GUIDE indicates temperature and time for your cooking or frying needs at a glance.

Sunbeam FRYPAN
You simply set the dial and you get CONTROLLED HEAT for perfect cooking and frying results. Available in 3 sizes — medium, large and super size to meet your family needs.

Sunbeam COFFEEMASTER
Makes 1 to 10 perfect cups of coffee every time. Solid copper vessel for most efficient heat conduction. Nickel and chrome plated for lasting beauty. Will not corrode.

Sunbeam WAFLE BAKER & GRILL
Only the Sunbeam operates with Radiant Control. That's why it makes BOTH perfect waffles and grilled sandwiches, as well as bacon, eggs, pancakes, etc.

Sunbeam AUTOMATIC PERCOLATOR

Set it for mild or strong—makes the very finest coffee—automatically. Keeps coffee serving hot. Solid copper vessel for most efficient heat conduction. Nickel and chrome plated for lasting beauty. Will not corrode.

ARBET'S, Inc.

2442 West 47th Street VIrginia 7-0700

Open Daily Till 9 P. M. Till X-mas

Nuospaudų ir sukietėjimų greitam gydymui pirkite X-IT tepalo ir pleisterio (pad) pas savo vaistininką.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudos.
Automobilių finansavimas. Notariatas
Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, WAlbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DUONĄ IR ĮVAIRIAS SKANIAS BULKUTES KEPA
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. FRontier 6-1882

GRADINSKAS
Krautuvė ir Dirbtuvė
BLAUPUNKT
vokiški aparatai;
patefonai, Hi-Fi, spalvota TV.
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th ST. Tel.: FR 6-1998

ARTRITAS - REUMATIZMAS
Nauji vaistai skaudantiems raumenims ir sustirusiems sąnariams.
Greitam paraudusių sąnarių ir patinusių sustirusių raumenų gydymui vartokite AMERPOL tepalą ir tabletes.
Tepalas — 79c., tabletės—$1.50.
Kreipkitės į savo vaistininką arba rašykite
AMERPOL, Chicago 22, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRescott 9-2781

BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PLAŠĖ ŽOLĖ

Plašė arba Asuklis-Oškabardzis žolė nuo inkstų, puslės silpnumų, kraujais vemimo, vandeninės ligos, betvarkingo šlapinimosi, lytiškų ligų, šita žolė yra turtinga mineralais, kaip tai: Calcium, Silicoln, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, tik geria šitos žolės arbatą. Svaras $3.00. Medleva Žievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir priduoda kūnui gyvumo ir skaistumo. Svaras $2.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

"Taika Bet Kokia Kaina"

John W. McCormick, iš Massachusetts, demokratų vadas JAV kongreso žemesniuosiuose rūmuose, padarė stiprų pareiškimą spaudai, kritikuodamas administracijos politiką Centro ir Rytų Europoje. Jisai sako, kad Jungtinės Valstybės turėjo imtis žinksnių padėti Vengrijos žmonėms, kovojantiems dėl išlaisvinimo iš Rusijos jungo; bet ji tų žinksnių nesiėmė ir tuo padėjo rusams nuslopinti vengrų laisvės pastangas.

Kongresmanas McCormick sako, kad Maskvos diktatorių kruvinas žygis Vengrijoje gresią užtraukti pasauliui trečio visuotinio karo pavojų. Prez. Eisenhowerio administracijos laikyseną sovietų agresijos atžvilgiu jisa lygina su Britanijos buv. premjero Chamberlaino "appeasemento" politika. Dėl to, kad Chamberlainas nusileido Hitleriui, paaukodamas "dėl taikos" Čekoslovakiją, kilo Antrasis Pasaulinis Karas; jei Chamberlainas būtų laikęsis tvirtai, karo būtų buvę išvengta.

"Taika bet kokia kaina" veda į karą, o ne į taiką.

Demokratų vadas ragina Jungtines Tautas pasiųsti į Budapestą savo stebėtojus, nepaisant to, kad Maskva ir jos pastumdėliai Vengrijoje yra tam priešingi; ir jisai reikalauja, kad Amerika šitą žinksnį remtų.

Tegu, sako jisai, JT stebėtojai nuskrenda į Vengriją ir pastato jos iškamšinę vyriausybę prieš pasirinkimą: arba įsileisti stebėtojus — arba juos išmesti. Tada visas pasaulis matys, kaip ji elgiasi su JT įgaliotiniais.

Massachusetts kongresmanas pataria Jungtinėms Valstybėms atimti pripažinimą Vengrijos vyriausybei, kol iš jos nepasitrauks sovietų kariuomenė ir nebus sugrąžinti namo vengrai, ištremti į Sibirą.

Tai pirmas toks aiškus ir griežtas pasisakymas įtakingo kongresmano po lapkričio 6 d. rinkimų. Iki šiol demokratai vengė kritikuoti prez. Eisenhowerio užsienių politiką, nors nepasitenkinimas ja seniai jaučiamas. Pats prezidentas ir jo patarėjai mato, kad ligšiolinė politika neša labai nemalonius vaisius tiek Europoje, tiek Azijoje. Aukštose vyriausybės sferose eina pasitarimai ir svarstoma, kaip tą politiką pakeisti.

Gerai, kad šitokių momentu viešai prabilo vienas žymiausiųjų opozicijos vadų. Kongresmanas McCormick kalba drąsiau ir aiškiau, negu Adlai Stevenson, buv. demokratų kandidatas į JAV prezidentus.

APŽVALGA

PARYŽIAUS KOMŪNA

Prieš keletą dienų "Draugę" pasirodė straipsnis apie *"Marksą ir jo mokslo pasekmes"*. Jo autorius J. Navakas, iš Omaha, Nebr., matyt, neturi jokios nuovokos nei apie Markso mokymus, nei apie jo veiklą, nei apie to laiko politinius bei socialinius visuomenės sąjūdžius, kuriuose Marksas dalyvavo.

Jau iš pirmųjų Navako str. sakinių aišku, kad pas jį yra daugiau pagiežos ir neapykantos, negu išmanymo. Jisai pradeda savo rašinį, dergdamas Markso asmenį. Sako:

"Bešališki biografai, aprašydami Markso būdą ir jo įtaką pačiam marksizmui, pažymi, jog Marksas nebuvo ideali figūra. Markso būdas pasižymėjo egoizmu, klastą, intrigomis, žemu moraliniu lygiu, o ypatingai buvo ryškus jo palinkimas į despotizmą, grubų žiaurumą ir fanatizmą. ("Dr." nr. 227, lapkr. 26 d. 1956 m.)".

Kas tie "bešališki biografai", kurie šitokiomis juodomis spalvomis "apibūdino" K. Marksą, "Draugo" bendradarbis nepasako. Todėl patikrinti, ar jisai rašo tiesą, ar melą, skaitytojas neturi galimybės. Bet ir žmonės, nedaug tenusimanąs apie "marksizmą", žino, kad šio "izmo" kūrėjas visą savo gyvenimą pašventė socialinių bei ekonominių problemų studijavimui ir parašė didelius mokslinius veikalus; kad jisai nuo jaunų dienų iki pat mirties kovojo už darbininkų klasės teises ir gerovę; kad jisai dėl tos savo veiklos buvo persekiojamas, skaudžiai nukentėjo materiališkai ir didesniąją savo gyvenimo dalį buvo priverstas praleisti tremtyje, skursdamas ir neretai badaudamas (jei ne jo draugo Engelso pagalba, jisai būtų miręs badu!).

Argi tai liudija, kad Marksas buvo "egoistas", o ne idealistas? Kad jisai buvo "žemo moralinio lygio" asmuo?

Reikia manyti, kad Navakas yra vienas iš lietuvių "dipukų". Jisai turėtų suprasti, kokią nelaimę reiškia žmogui, kai jisai dėl *politinių* priežasčių netenka galimybės gyventi savo tėvynėje, praranda visą savo turtą ir turi ieškoti prieglaudos svetimuose kraštuose; o politinio tremtinio likimas prieš šimtą metų buvo nepalyginamai sunkesnis, negu šiandien. Niekas jais nesirūpino; despotiškos valdžios, kurios tada buvo beveik visose Europos šalyse, jų nepakęsdavo; iš didesniųjų valstybių tik viena Anglija juos įsileisdavo ir netrukdydavo jiems laisvai gyventi.

Bet už tai, kad Marksas buvo persekiojamas ir turėjo pakelt daugiau vargo tremtyje, negu šių dienų "dipukai", tai "dipukas". Navakas darpsto jį purvais!

Iš šitaip nusiteikusio "kritiko" negalima nė tikėtis rimto ir bešališko Markso darbų įvertinimo, net jei jisai ir būtų su jais susipažinęs. Bet Navakas nieko apie juos nežino. Nesileisdami į gvildenimą visų nesąmonių, kurių jisai pritepė "Drauge" dvi ištisas skiltis, paimsime tik vieną pavyzdį: Paryžiaus Komūnos aprašymą.

"Proletariato diktatūra"

Navakas pasakoja:

"Markso politikos galutinis tikslas — proletariato diktatūros įvedimas. Markso manymu pirmoji proletariato diktatūra buvo įvesta 1871 m. Paryžiaus komūnoje — revoliucinės vyriausybės, kuri buvo sudaryta Prancūzijos civilinio karo pabaigoje. Tai buvo teroristinė ir nepatriotinė vyriausybė, kurios programa buvo modelis komunistinei Rusijos konstitucijai. Marksas, aiškindamas komūnos sudarymą ir jos veikimą, išreiškė būtinumą ginkluotu sukilimu paimti valdžią į savo rankas darbininkams ir sunaikinti kapitalistinę valstybę".

Čia kas sakinys, tai grynas melas arba nesąmonė.

Visų pirma, kaip kiekvienas bent kiek apsiskaitęs asmuo turėtų žinoti, Marksas *niekad neskelbė*, jog "galutinis tikslas" esąs proletariato diktatūra. Apie proletariato diktatūrą jisai kalbėjo tik kaip apie "pereinamojo laikotarpio" priemonę, pabrėždamas, jog tokia diktatūra tegali būti tiktai *demokratinėje respublikoje*. (Panašiai diktatūra veikdavo senovės Romos respublikoje, kai senatas, kilus karui, pavojingam maištui, epidemijai ar kokiai kitai nelaimei, įgaliodavo vieną konsulų aprėžtam laikui, paprastai šešiems mėnesiams, rūpintis "viešuoju reikalu — res publica" ir paskui duoti senatui atskaitą iš savo atlikto darbo.)

Antra, Paryžiaus Komūna buvo valdžia Prancūzijos sostinės gyventojų, kurie *priešinosi vokiečių* padiktuotos pažeminančios taikos sutarties patvirtinimui. Pagal tą sutartį Prancūziją turėjo ne tik užmokėti vokiečiams 5 bilijonus frankų kontribucijos, bet atiduoti jiems dvi provincijas — *Elzasą ir Lotaringiją*. Prancūzijos parlamentas, specialiai išrinktas tam, kad patvirtintų sutartį, susirinko Bordeaux mieste ir sutartį patvirtino daugumą balsų. Bet Paryžius nerimo. Jame stovėjo suorganizuota karo metų Nacionalinė Gvardija, nepriklausoma nuo reguliarios kariuomenės.

Parlamentas, atlikęs taikos sutarties ratifikavimą, turėjo būti paleistas; po to turėjo būt išrinktas naujas, *steigiamasis parlamentas* respublikos konstitucijai pagaminti, nes monarchija sugriuvo, kai Napoleonas III su armija rugsėjo mėnesį (1870 m.) pasidavė vokiečiams. Tačiau Bordeaux parlamentas sudarė laikiną vyriausybę, su atžagareiviu Tiers (išt. Tjėr) priešakyje, ir nutarė veikti ir toliau; jisai ryžosi atlikt ir steigiamojo parlamento darbą, atseit, gaminti konstituciją, nors tokio mandato jisai nebuvo gavęs. Tada Paryžiaus gyventojų pasipiktinimas pasidarė dar didesnis.

Tiers'o vadovaujama vyriausybė ir parlamentas nedrįso keltis į Paryžių, bet įsikūrė Paryžiaus priemiestyje, Versalyje. Tiers atšaukė iš Paryžiaus reguliarios armijos dalinius. Prieš apleisdami Paryžių, reguliarios armijos kareiviai gavo įsakymą *pagrobti Nacionalinės Gvardijos patrankas*, kurios buvo įgytos už paryžiečių suaukotus pinigus. Šis užsimojimas pavogti Nacionalinės Gvardijos ginklus nakties metu, kovo 18 d., sukėlė ant kojų ne tik Nacionalinę Gvardiją, bet ir Paryžiaus gyventojų minias. Paryžius sukilo prieš Versalį. Generolas Lecomte liepė kareiviams šauti į minią, bet kareiviai atsisuko prieš jį: suėmė ir sušaudė! Kareiviai sučiupo ir kitą generolą, kuris, apsivilkęs civiliniais drabužiais, maišėsi minioje; jį sučiupo ir sušaudė, kaip šnipą. Kariuomenė pasitraukė iš miesto. Pabėgo ir buvusieji Paryžiuje ministeriai. Paryžius pasiliko be valdžios.

Tiers'o vyriausybė kėlė didelį triukšmą dėl tų generolų nužudymo, kaltindama Nacionalinę Gvardiją "kruvinu teroru"; bet iš tikrųjų tai buvo *kareivių* darbas, o ne Nacionalinės Gvardijos. Pastaroji įsikišo, stengdamasi sulaikyti kraujo liejimą ir atstatyti tvarką sostinėje.

Svarbu įsidėmėti, kad *Komūnos tada dar nebuvo*.

Paryžių valdyti laikinai pasiėmė Nacionalinės Gvardijos Centralinis Komitetas. Bet jau kovo 19 d. šis komitetas nutarė paskelbti miesto atstovybės rinkimus, *visuotinio, laisvo ir slapto balsavimo pagrindu*. Rinkimai įvyko kovo 26 d.

(Pabaiga bus pirmadienio numeryje)

Profesorius Pranas Gudavičius

VLADAS BARČIAUSKAS

NEW YORKAS. — Kaip jau Naujienose buvo pranešta, š. m. lapkričio 28 d. Kings County ligoninėje, Brooklyne, mirė profesorius Pranas Gudavičius. Mirė po ilgos ir sunkios ligos, eidamas 81-sius metus. Visą savo gyvenimą prof. Pranas Gudavičius pašventė Lietuvos žmonių sveikatai ir jų gydymui, kovai prieš carinę priespaudą, kovai už laisvą ir demokratinę Lietuvą. Mirė tremtyje, toli nuo savo tėvynės, kurią jis taip gerai pažino ir mylėjo.

Pranas Gudavičius gimė Steponavo vienkiemyje, plačiai žinomame Eržvilko valsčiuje, kuris seniau priklausė Raseinių, o Lietuvos nepriklausomybės metais — Tauragės apskričiai. Jis gimė 1876 m. kovo 26 d. pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Eržvilko pradžios mokyklą baigė 1887, o Mintaujos gimnaziją 1895 metais. Gamtos mokslus ėjo Petrapilio universitete, o nuo 1896 iki 1901 m. mediciną studijavo Charkovo universitete. Politinėj veikloj pasireiškė nuo pat jaunystės. 1901 m. gruodžio mėn. buvo pašalintas iš Charkovo universiteto už dalyvavimą jau tada ruoštose studentų riaušėse, kuriose buvo keliami laisvės obalsiai. Iš to universiteto buvo pašalintas su taip vadinamu "vilko biletu", o tai reiškė nustojimą teisės stoti į bet kokį Rusijos universitetą.

Porą metų mokėsi vokiečių kalbos ir 1903 m. stojo į Berlyno universitetą, kuriame medicinos mokslus daktaro laipsniu baigė 1905 metais.

Gydytojauti pradėjo 1905 m. ir gydytojavo iki 1944 m. Prof. Dr. Pranas Gudavičius kaip gydytojas buvo žinomas visoje Lietuvoje. Tačiau jis niekad nenustojo domėjesis visuomeniniais reikalais. Štai 1907 m. vasario mėn. buvo išrinktas į Rusijos Valstybės II-ją Dumą socialdemokratų eilėse. Dar neseniai prof. Pranas Gudavičius pasakodavo, kad susirinkus Dumai, vienas puikiai apsirengęs gvardijos jaunas karininkas grafas Gudovič paklausė, ar jie nebus tik giminės. Į tai tada jaunas Dumos narys, Pranas Gudavičius, atsakė, kad jis valstiečio sūnus ir jiedu nesą jokie giminės. Grafas pasitraukė.

Savo politinėje veikloje Pranas Gudavičius ir be carinės valdžios persekiojimų neapsiėjo. Jis 1910-11 m. sėdėjo Kauno kalėjime, buvo nuteistas metams tvirtovės kalėjimo. Kadangi tokiuose kalėjimuose trūko vietos, tai jį laikė Kauno kalėjime. Jis į kalėjimą pateko už socialdemokratinę veiklą. Čia reikia priminti dar vieną liūdną Gudavičių šeimos tragediją tame pat Kauno kalėjime. Jo sesuo Kotryna Gudavičiūtė - Gedvilienė, be aiškių įrodymų, buvo nuteista kalėti dvejus metus, ir keistomis aplinkybėmis Kauno kalėjime, berods, 1906 m. mirė. Jos vaikai ir anūkai rusų buvo išvežti į Sibirą jau dabartiniais Lietuvos pavergimo metais. Tai kelios Gudavičių šeimos kartos, kovojusios už Lietuvos laisvę. Ir štai jų vienas — profesorius Pranas Gudavičius, mirė Amerikoje.

Nuo pat savo jaunystės Pranas Gudavičius, stovėdamas socialdemokratų eilėse, plačiai domėjosi politiniu - visuomeniniu gyvenimu, bet nemažiau ir mokslu. Be lankymo minėtų trijų — Petrapilio, Charkovo, Berlyno universitetų — jis dar 1912-1914 m. mediciną studijavo Dorpato universitete.

1914 m. rugpiūčio 1 d. buvo mobilizuotas į rusų armiją gydytoju. Būdamas fronte, pateko į vokiečių nelaisvę ties Dorpatu, kuriame jis neseniai dar studijavo mediciną. Savo karinės nelaisvės laiko dalį praleido belaisvių stovykloje Jurbarke, netoli savo tėviškės.

1919 m. daktaras Pranas Gudavičius buvo pašauktas gydytoju į Lietuvos besikuriančią kariuomenę. Buvo paskirtas Raudonojo Kryžiaus 3-čios ligoninės vyriausiu gydytoju. Po metų šios tarnybos apsigyveno Jučių dvarelyje, Pernaravos valsčiuje, Kėdainių apskrityje, ir gydytojavo iki 1924 m. Ir čia nepamiršo visuomeninės veiklos — buvo valsčiaus tarybos narys.

1924 m. Pranas Gudavičius persikėlė į Kauną ir pradėjo gydytojo praktiką, kuri tęsėsi iki 1944 m., kada, rusams puolant Lietuvą, pasitraukė į Vakarus. Per tą 20 metų dr. Pranas Gudavičius ir pagarsėjo kaip gydytojas. Į jį kreipdavosi ligoniai iš visos Lietuvos. Jis aukštai buvo vertinamas savo profesijos kolegų tarpe. 1935 m. birželio 4 d. Vytauto Didžiojo Universiteto medicinos fakultetas Dr. Praną Gudavičių išrinko ekstraordinariniu profesorium. Pradžioj vedė vidaus ligų arba diagnostikos katedrą, o vėliau buvo abiejų vidaus ligų klinikų direktorius. Ir šiose pareigose prof. Pranas Gudavičius pasižymėjo. Jį gerbė kolegos profesoriai ir mėgo studentai. Iš jo ilgų studijų, didelių patyrimų jie sėmėsi sau žinių. Tačiau rusai jo neapkentė, paleckinė valdžia 1941 m. profesorių Praną Gudavičių iš pareigų atleido.

Sunkų trumpame rašiny atpasakoti turiningas velionio Prano Gudavičiaus gyvenimas. Apie velionio gyvenimą daug medžiagos yra surinkęs ir biografiją parašęs Dr. Vincas Tercijonas. Rankraštis laukia spaudos, — tikriausiai jis bus spausdinamas Naujienose.

Savo gydytojo pareigas prof. Gudavičius ėjo ir Vokietijoje, tremtinių stovyklose. Į JAVbes prof. Pranas Gudavičius atvyko 1951 m. kovo 3 d. Nors nejaunas, bet kaip didelis vidaus ligų specialistas jau po mėnesio laiko buvo priimtas "resident physician" pareigoms į Manhattan General Hospital. Kad ir jo paties sveikata nebuvo stipri (jis nepajėgdavo net parvažiuoti į namus), tačiau toje ligoninėje gydytojavo iki 1955 m. sausio 15 d. Tada prof. Pranas Gudavičius išėjo į pensiją. Mažai jąja tesidžiaugė, nes sunkiai vaikščiojo. Gyveno savo didelės praeities atsiminimais ir jais dalinosi su jį lankančiais.

Ir kaip puikiai jis pažino Lietuvą, jos laukus, jos miškus. Savo gimtojo valsčiaus atsimindavo beveik kiekvieno gyventojo pavardę. Čia rašančiam prieš porą metų teko sutikti prof. Praną Gudavičių Socialdemokratų suvažiavime Brooklyne. Kalbėdamas apie savo gimtojo valsčiaus kaimus, prisimindavo net mažiausius takelius, žinomesnius medžius. Jis buvo didelis gamtos mėgėjas ir nepailstamas medžiotojas. Prisiminęs savo medžiokles, velionis tada ir parodė savo kojas, kurios sunkiai judėjo ir priminė, kad greičiausiai tai atsitiko nuo tų medžioklių, į kurias jis eidavo ir šalant ir lyjant. O taip jis pažino visą Lietuvą.

Kartą prof. Pranas Gudavičius pasakojo, kad dar Vokietijoje, tremtyje, rusų agentai enkavedistai jį, kaip ir kitus, viliojo grįžti į Lietuvą. Žinodamas savo sveikatą, nedaug vertinęs ir savo gyvenimą. Jis žinojo, kad į Lietuvą jo neparveš, bet tik pasakė, kad jei važiuočiau, tai norėčiau, kad jūs vežtumėte mane per Lietuvą, norėčiau dar paskutinį kartą pamatyti Lietuvą ir jos laukus. Pranas Gudavičius, suprantama, nepasidavė: jis gerai pažinojo rusus ir komunistus bei jų agentus.

New Yorko lietuviai didelių liūdesių sutiko žinią apie prof. Prano Gudavičiaus, vieno šviesiausių Lietuvos asmenybių, mirtį. Liūdi visi, ypatingai velionio našlė Vanda Gudavičienė, gim. Krantauskaitė, ir duktė Danutė. Jos su didžiausiu pasišventimu ilgai sirgusį vyrą ir tėvą slaugė. Chicagoje gyvena velionio seserų dukros Ona Juodvalkienė ir Stefanija Mikoliukienė.

Šeštadienį, gruodžio 1 d., pagal velionio pageidavimą, jo palaikai bus sudeginti.

Alto metinio suvažiavimo rezoliucijos

I REZOLIUCIJA

Apsvarstęs lietuvių tautos ir lietuvių politinių veiksnių daromas pastangas Lietuvai išlaisvinti ir turėdamas galvoje paskutiniuosius įvykius anapus geležinės uždangos, ypač Vengrijoje ir Lenkijoje, kur prasiveržė sovietų pavergtųjų tautų gyvas nepalaužtas laisvės reikalavimas bei neapykanta sovietų okupantui, Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas 1956 m. lapkričio 16-17 d.d. New Yorke nutarė:

1. Burti ir dar labiau įtempti visas gyvąsias lietuvių tautos jėgas kovai už Lietuvos visiškos nepriklausomybės ir laisvės atstatymą, reikalaujant Sovietų Rusijos karinių ir saugumo jėgų bei jos valdžios aparato atitraukimo iš Lietuvos ir sudarymo sąlygų lietuvių tautai laisvais ir nesuklastotais rinkimais išsirinkti savo valdžią;
2. Siekti to tikslo, tarptautinėje plotmėje glaudžiai bendradarbiaujant su kitomis sovietų pavergtomis Centro ir Rytų Europos tautomis ir su jų atstovų laisvajame pasaulyje sukurta Pavergtųjų Europos Tautų Organizacija, kurioje ir Lietuva yra atstovaujama;
3. Reikalauti, kad Jungtinių Tautų pilnaties rezoliucija, smerkianti sovietų agresiją prieš Vengriją, įpareigojanti sovietus atitraukti savo karines jėgas iš Vengrijos ir grąžinti tam kraštui laisvę, būtų įvykdyta;
4. Veikliai remti pastangas iškelti Jungtinėse Tautose, ir tai dar šioje jų sesijoje, Lietuvos ir kitų sovietų pavergtų Centro ir Rytų Europos valstybių išlaisvinimo klausimą;
5. Veikti JAV vyriausybę, kad ji nesileistų į jokias konferencijas su Kremliaus tironais, iki jie nebus pasitraukę iš Vengrijos ir iš kitų sovietų pavergtų valstybių.

Amerikos Lietuvių Tarybos Suvažiavimas,
New York,
1956 m. lapkričio 16-17 d. d.

II REZOLIUCIJA

Amerikos Lietuvių Taryba, atstovaujanti milijonui Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių ir kovojanti dėl Sovietų Rusijos pavergtosios Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės atstatymo,

šiandien vykstančios Vengrijos tragedijos giliai sukrėsta, piktinasi sovietų žvėriškumu Vengrijoje ir smerkia sovietų agresiją prieš tą kraštą;

žavisi herojiškumu garbingos vengrų tautos, taip gausiai liejančios savo sūnų kraują dėl savo ir kitų laisvės;

reiškia jai brolišką Amerikos lietuvių solidarumą ir

pasižada daryti viską, kas tik yra jos galioje, kad laisvasis pasaulis, ypač šio krašto vyriausybė, ryžtingai remtų vengrų tautą jos žūtbūtinėje kovoje dėl laisvės.

Lai gyvuoja herojiškoji Vengrija!

Amerikos Lietuvių Tarybos Suvažiavimas,
New York,
1956 m. lapkričio 16-17 d. d.

III REZOLIUCIJA

Metinis Amerikos Lietuvių Tarybos Suvažiavimas, įvykęs 1956 m. lapkričio 16-17 dienomis New Yorke, Sheraton McAlpin viešbuty, nutaria:

1. Dalyvauti Conference of Americans of Central Eastern European Descent — Centro Rytų Europos Kilmės Amerikiečių Konferencijoje;
2. Paveda ALT Vykdomajam Komitetui skirti delegatus į tą konferenciją;
3. Delegatai apie savo veiklą informuoja ALT Vykdomąjį Komitetą ir ALT suvažiavimus.

Amerikos Lietuvių Tarybos Suvažiavimas,
New York,
1956 m. lapkričio 16-17 d. d.

IV REZOLIUCIJA

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1956 m. lapkričio 16-17 dienomis New Yorke, Sheraton McAlpin viešbuty, įvertindamas Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto ir jos skyrių bei kooperuojančių organizacijų veiklą Lietuvai išlaisvinti ir pabrėždamas Tarybos užduotį jungti JAV lietuvius laisvinimo darbui,

ragina lietuvių visuomenę remti Amerikos Lietuvių Tarybos darbus, vienijančius lietuvių visuomenę kovai už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Amerikos Lietuvių Tarybos Suvažiavimas,
New York,
1956 m. lapkričio 16-17 d. d.

"Mirtis sėdi prie stalo su nesuskaitomais milijonais žmonių". Kodėl? Kaip jos išvengti? Atsakymą rasite J. Laukio knygoje *"Gera sveikata ir ilgas amžius be vaistų"*. Kaina $1.00 su prisiuntimu. Gaunama Naujienose.

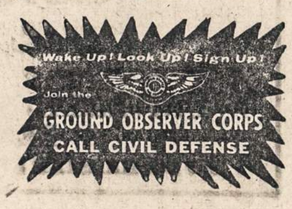

Atkreipkite dėmesį!

Tokių **radijo aparatų** Amerikoje dar nebuvo. Su jais girdimas Vilnius ir kiti pasaulio miestai. Visas jų ypatybes aprašyti sunku—reikia pamatyti.

Didelis pasirinkimas dovanų: šveicariškų ir amerikoniškų **laikrodžių, foto aparatų, plunksnakočių** su 14 karatų aukso plunksnomis ir visa eile kitų prekių gautų iš Europos ir kitų kraštų. Reikalaukite katalogų ir kitokių informacijų: J. KARVELIS, 3322 S. Halsted St. YArds 7-0677.

P. S. Reto gražumo vaikams vežimėliai, sportiniai ir nesportiniai. Kaina nuo $37.00. (Sk.).

TAPCO

Now Selecting
Qualified
Men In
The Following:
TOOLROOM
Machine
SPECIALISTS:
Broach
Grinders
Surface
Grnders
Gage Makers
Shaper Hands
Turret Lathe
Operators
Milling Machine
Operators

MUST BE ABLE TO
WORK ANY SHIFT

Employment Office
Open
7:45 to 4:30
Monday through Saturday
Sunday 8:30 to 12:30

THOMPSON
PRODUCTS
INC.

23555 Euclid Ave.
CLEVELAND, OHIO

Siuntiniai į Lietuvą

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO. siunčia į LIETUVĄ (ir kitur) siuntinius su: angliškom viln. medžiagom, avalyne, vaistais, maistu, siuvmašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais (siunčiam iš Anglijos).

Bendrovė taip pat persiunčia į Lietuvą ir Jūsų pačių sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas **nieko nemoka.** Pristatymas garantuojamas — **Pilnas draudimas.**

Prašykite katalogų bei informacijų: OVERSEAS CARGO CO., 2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill., Tel.: LA 3-5049, YA 7-4337

S. P. JUODVALKIS
Siuntinių tarnyba 8 metai

TRUMPAI

★

— **P. M. Shimas,** gavęs žinią apie jo svainio Frank Yates mirtį Bostone, išvyko į laidotuves, kurios įvyko lapkričio 24 d. A. S.

— **Prieš kurį laiką buvo pranešta,** kad J. Česna paaukojo 5 dolerius Žiburėliui. Tačiau pranešime nebuvo paminėta, kad jis tą auką įteikė, užuot pirkęs gėlių puokštę ryšium su Petro Žuko mirtimi.

— **Julia Norkus** (5017 Northcot, E. Chicago, Ind.) įspėja namų savininkus, kad jie apsisaugotų nuo tokios nelaimės, kokia ją ištiko. Ji rašo: "Aš turiu apartmentinį namą. Mano šeima buvo išvažiavusi ir aš pati namą turėjau prižiūrėti. Kai pastebėjau užšalusį vandenį, uždegiau gazinį pečių. Išvažiuodama iš namų, pamiršau pečių užsukti. Kai grįžusi užžiebiau degtuką, tai pasijutau liepsnose. Spėjau langą ir duris atidaryti, tad vėjas dujas išnešiojo. Niekas nenukentėjo, tik mano rankos ir veidas skaudžiai apdegė. Laimė, kad buvau apsirengusi vilnoniais drabužiais, kurie greit neužsidega. Gyveni žmogus ir mokais, mokais būti atsargesnis".

— **Antanina Valaitienė,** Lietuvos pedagogė, šiomis dienomis išeis iš ligoninės ir Chicagoje apsigyvens pas savo dukrą. Sunkus paskutinių metų darbas, liga ir operacija pusėtinai Valaitienę buvo išvarginę, bet ji labai gražiai taisosi. Ponią Valaitienę jau slegia pusėtinas metų skaičius, bet ji labai gerai orientuojasi, domisi kasdieniniais įvykiais ir turi gerą atmintį.

— **Nikodemas Šalna,** gyv. Šilutėje, Lietuvoje, Partizanų gatvė 7-3, paieško: Petro (sūnus Nikodemo) Šalnos ir Leono (sūnus Mykolo) Šalnos. Spėjama, kad jie abu gyvena Kanadoje. Be to paieško Mykolo Slabšio. Visi trys yra kilimo nuo Zarasų. Tie asmenys ar žinantieji jų adresus prašomi rašyti Nikodemui Šalnai, kurio adresas duodamas aukščiau.

— **John ir Mary Pauliai** (2415 W. 69th St.) rengia savo sūnui Jonui išleistuves. Gruodžio 2 d. jo sūnūs išvyksta atlikti karinę prievolę.

— **Mathew Zizas ir jo žmona,** 6929 So. California av. sukvietė daug garbingų svečių pobūviui į savo namus gruodžio 1 dienai.

— **Julius Kuzas,** urmo mėsos biznio savininkas (6840 So. Artesian ave.) lapkričio 18 d. įvykusiam B. V. M. — Nativity parapijos metiniam banketui paaukojo per 200 svarų šinkų savo parapijonų vakarienei bei naujos bažnyčios naudai.

— **Juozas ir Domicėlė Moliai,** 7119 So. Washhtenaw ave., šią savaitę automobiliu išvyko į Tampą, Floridą. Vėliau važiuos į Miami ir po kokio mėnesio grįš atgal Chicagon.

— **Inž. P. Narutis, dr. K. Pemkus ir K. Gimžauskas** šiomis dienomis atvyko iš Vakarų Vokietijos ir kuriasi Chicagoje. Jie pasakoja apie staigą besikeičiančias politines nuotaikas Europoje, kurios iškilo su Vengrijos sukilimu ir neramumais kituose sovietų satelitiniuose kraštuose.

— **Vytautas Vardys,** politinių mokslų lektorius Wisconsin universitete, gruodžio pradžioje atvyksta į Chicagą. Jis kalbės rengiamame 1941 m. sukilimo 15 metų sukakties iškilmingame minėjime gruodžio 9 d. Vytautas Vardys pravedė 30 min. politinį televizijos pasikalbėjimą su vengru Marquette universiteto profesorium.

— **Daina apie Sandūnus,** apie savo piniginę ir apie politinius lietuviškojo gyvenimo įvykius išgirsime šio šeštadienio vakare, gruodžio 1 d. 8 val. vak. Lietuvių auditorijos salėje, kurioje įvyksta Vyrų choro rengiamas Priešadventinis vakaras.

— **Lietuvos vicekonsulas New Yorke, Anicetas Simutis,** lapkričio 30 d. argentiniečių laivu Rio Jachal išvyksta porai mėnesių į Pietų Ameriką. Kelionės metu aplankys lietuvių kolonijas Brazilijoje, Urugvajuje, Argentinoje ir Venezueloje. Kiek ilgiau svečiuosis pas Buenos Aires mieste gyvenantį brolį Alfonsą Simutį.

— **Dail. A. Rūkštelei** atvykus į Čikagą savo parodos reikalais, kuri atidaroma šį šeštadienį Lietuvių Auditorijoje, skautai akademikai pakvietė jį skaityti paskaitos. Paskaitos laikas, diena ir tema bus paskelbta vėliau.

— **R. P. Guzas** su žmona šiomis išvažiuoja į Floridą, kur rengiasi praleisti kelias savaites. Guzai Delavan Lake srityje turi labai gražią rezidenciją.

— **LB Chicagos Apygardos valdybos** revizijos komisija, susidedanti iš pirm. Dr. P. Kisieliaus, A. Gintnerio ir Dr. Z. Ašoklio, lapkričio mėn. 21 d. patikrino Dainų Šventės pajamų ir išlaidų dokumentus, kurie rasti tvarkoje, o gruodžio mėn. 8 d. numatomas bendras posėdis LB Chicagos Apygardos valdybos ir Dainų Šventės komiteto, dalyvaujant revizijos komisijai, kurie paskirstys likusį iš Dainų Šventės pelną.

— **Chicagos Balfo apskrities vadovybė** ir sudarytas komitetas rūpinasi, kad gruodžio mėn. 2 d. rengiamas banketas Lietuvių Auditorijoje, galėtų pilnai pavykti, nes jame žada dalyvauti apie 500 asmenų, kuriame bus pagerbti ilgamečiai Balfo skyrių veikėjai ir kanaun. Dr. J. Končiaus duotas platus pranešimas lietuvių visuomenei apie šalpos būdus Sibire ir Lietuvoje.

Balfo seime Detroite dalyvavo lapkričio mėn. 23-24 d: kons. P. Daužvardis, vysk. V. Brizgys, A. ir M. Rudžiai, N. Gugienė, A. Gintneris ir P. Grybienė.

— **Kan. Dr. J. Končius,** Balfo pirmininkas, dalyvavęs Balfo seime Detroite, atvyko į Chicaga ir apsistojo Bridgeporte pas kleboną prelatą B. Urbą. Jis dalyvaus Balfo bankete gruodžio mėn. 2 d. Lietuvių Auditorijoje.

— **Antanas Rimkus** pirko iš Thompson nuosavybę, esančią 10727 Edbrooke Ave.

— **Bruno Šukys** jr. pardavė T. Sitasz nuosavybę, esančią 4022 W. 57th St.

— **Kazys Smulkis** pardavė Leonui Jasinevičiui nuosavybę, esančią 7213 S. Albany Ave.

— **M. Vaičekauskas** pirko iš Kearney Construction nuosavybę, esančią 6029 S. Menard Ave.

— **Jonas Jurkšaitis** pirko iš Adelės Jaseckienės nuosavybę, esančią 4136 S. Maplewood Ave.

—**Pulk. Juozas Musteikis,** buvęs Lietuvos Generalinio štabo rikiuotės skyriaus viršininkas, mirė lapkričio mėn. 29 d. 6:30 val. vak. Kūnas pašarvotas Stepono Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Nubaudė už vairavimą esant girtam stovy

Mike Petraitis, 36 m., iš 2858 W. 38 pl. neteko leidimo ir $100 už vairavimą automobilio įsigėrus .

Trafiko teismas nubaudė John Thomas, 36 m., iš 9525 Lafayette ave. ir Harold McHenry, iš 6622 Ellis ave. dvi dienas kalėjimo už tą patį nusikaltimą. (v)

Šachmatų turnyras Milwaukee

Š. m. lapkričio 23, 24 ir 25 d. d. vyko didelis šachmatų turnyras Milwaukee, Wisc. Turnyrą suruošė Wisconsin Chess Association. Turnyro pavadinimas: "The Third Annual North Central Chess Tournament". Tai buvo 7 ratų, šveicarų sistema sutvarkytas žaidimas, į kurį atvyko gražus Kaisos gerbėjų būrys — net 106! Jie sugūžėjo ne tik iš kaimyninių valstybių, bet net ir iš Kanados.

Tuo tarpu, buvus dideliam žaidėjų skaičiui, nesuspėta nustatyti, kas kokią vietą užėmė. Tik pirmosios dvi jau žinomos. Pirmąjį prizą laimėjo žinomas Čikagoje meisteris Albert Sandrin, surinkęs 6 taškus. Antra vieta atiteko taip pat čikagiškiui latviui J. Tumsui, irgi su 6 taškais. Dar nežinia, kurią vietą gavo mūsų meisteris P. Tautvaišas, surinkęs 5½ taško, nes buvo keletas žaidėjų su tuo pačiu taškų skaičiumi — ukrainietis Turjanskis ir kiti.

Mūsų žaidėjų dalyvavo 5, 4 iš Čikagos ir vienas iš Detroito: čikagiškiai — P. Tautvaiša, K. Jakštas, A. Žujus ir Vl. Karpuška, detroitietis — K. Škėma.

Čia mūsų rezultatai:

P. Tautvaiša +5½—1½, K. Jakštas +5—2, A. Zujus +5—2, K. Škėma +4½—2½, Vl. Karpuška +3½—3½. Tuo būdu ne kažin kiek atsilikta nuo laimėtojų, bet, esant 106 žaidėjams, yra, žinoma, daugiau turinčių po tiek pat taškų.

Turnyro komisija buvo paskyrus specialų prizą geriausiai pasirodžiusiai poniai, bet dar nežinia, ar tas prizas buvo įteiktas, nes dalyvavo tik viena šachmatininkė, taigi — be konkurencijos! Surinko kažką apie pusę taško. Pasitvirtina vieno didmeisterio ir vieno matematiko (neatsimenu, kurio) posakiai, kuriuos sujungę į vieną, gauname štai ką: Saugok mus, Viešpatie, nuo moterų šachmatininkių ir matematikių!

A. Zujus

Padėka

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo metinis vakaras įvyko spalio 28 d. Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Melrose Parko meno mėgėjų būrelis suvaidino dviejų veiksmų komediją "Teta iš Amerikos". Vaidinimu ir komedija publika buvo patenkinta.

Komisijos vardu nuoširdžiai dėkoju režisoriui J. Utarai bei vaidintojams: Antaninai Jarienei, Anitai Puknaitytei, Vitaliui Utarai, Jonui Puknaičiui, Juozui Gražiui, Onutei Račiūnaitei, Genei Paugytei, Petrui Kavaliauskui ir Stasiui Vidmantui.

Vakaras klubui davė gražaus pelno. Vadinasi, komisijos pasidarbavimas nenuėjo niekais ir ji jaučiasi patenkinta.

Adela Burba

Skaitykite "N-nas"

Geri Žiemos Maisto Pakietai Lietuvon

Čia yra mūsų tinkamiausi maisto pakietai siųsti Lietuvon šaltu žiemos metu. Ypač riebalų padauginta. Pristatymas trunka tarp 8 ir 10 savaičių. Muitas ir siuntimo išlaidos įeina į kainą. Atsiųskit tik čekį ir aiškų adresą ir mes viską atliksime.

BALTIC PAKIETAS Nr. 1. Kaina $42.00. Jame yra:
6 svarai kumpio, 8 svarai taukų, 4 svarai cukraus.

BALTIC PAKIETAS Nr. 2. Kaina $45.00. Jame yra:
5 svarai taukų, 1 sv. kavos, 1 sv. kakao, 6 sv. kumpio, 2 svarai pieno, 3 svarai cukraus.

IDEAL PHARMACY, 29 KELLY SQ., WORCESTER, Mass.

Siunčiam Maistą Lietuvon su Garantija

Mūsų vaistinė yra įgaliota priimti užsakymus dėl maisto pakietų siuntimo į Lietuvą ir į visą Rusiją su Amerikoje apmokėtu iš anksto muitu ir su garantija, kad pakietas bus pristatytas tam, kam jis siunčiamas. Pakietai yra gatavi.

PAKIETAS NR. 1. Kaina $26.00. Jame yra 1½ sv. bekono, 1½ sv. jautienos, 1 sv. taukų, 3 kenai pieno, 5 sv. miltų, 2 sv. ryžių, 3 svarai cukraus ir ½ svaro šokolado.

PAKIETAS NR. 2. Kaina $32.00. Jame yra 2 sv. kumpio, 2 sv. jautienos, 2 sv. bekono, 2 sv. taukų, 3 kenukai sardinių, 5 svarai miltų, 2 svarai cukraus ir ½ svaro kakao.

PAKIETAS NR. S-1. Kaina $49.80. Jame yra 5 svarai miltų, svaras sviesto, 2 svarai kumpio, 3 svarai taukų, 2 svarai jautienos, 2 svarai cukraus, 2 svarai bekono, 1½ svaro pieno miltelių, 1 sv. kavos, 1 svaras kakao, ½ svaro arbatos.

Viskas gerai supakuota. Tik atsiųskite čekį ir nurodykite, kokį pakietą norit siųsti, o taip pat aiškiai parašykit gavėjo adresą. Muitai į paminėtas kainas įrokuoti. Rašykit:

IDEAL PHARMACY, 29 KELLY SQ., WORCESTER, MASS.
VYTAUTAS SKRINSKA, Savininkas.

PATIKIMIAUSIA ĮSTAIGA SIUNTINIAMS SIŲSTI Į SOV. SĄJUNGĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir kitus kraštus, apmokant čia muitą, ir garantuojanti pristatymą, tai daugelį metų žinoma firma PARCELS TO RUSSIA, INC. (turinti SSSR leidimą) įgaliota INTURIST, Maskvoje, rinkti muitus čia, vietoje.

Praktiškai galima siųsti viskas: nauji ir dėvėti drabužiai, valgomieji produktai, įvairūs vaistai — Streptomycin, Penicilin, Rimofon ir kiti, oro paštu. Pristatoma laike 7—10 dienų.

NAUJIENA: Dabar galima siųsti "ANTI POLIO SERUM"

Mes garantuojame pristatymą, o taip pat gavimą adresato parašu patvirtinto pakvitavimo.

Siunčiame siuvamas mašinas, akordeonus, rašomas mašinėles įvairiomis kalbomis. DABARTINIS ADRESAS:

PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
(Už kampo nuo buvusios vietos).
Telefonai: INgersol 7-6465 — Ingersol 7-7272

Įstaiga yra pirmajame namo aukšte. Apylinkėje pakankamai vietos automobiliams pastatyti. Įstaiga atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9 ryto iki 4 popiet.
SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI KASDIEN.

CHRISTMAS LAY-AWAY PLANS
EASY TERMS

HURRY! THEY'RE GOING FAST!

LEO BERMAN FURNITURE AND APPLIANCE STORES

1638 W. 63rd Street — HEmlock 4-6800
(1 block West of Ashland on 63rd St.)

3422 Michigan Ave. — East Chicago, Ind.
Phones: WAterfall 8-8400 — East Chicago 5611

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

1941 METŲ LIETUVIŲ TAUTOS SUKILIMO 15 METŲ SUKAKTIES

IŠKILMINGAS MINĖJIMAS

1956 m. gruodžio 9 d.

10 VAL. šv. Kryžiaus bažnyčioje pamaldos už žuvusiuosius, dalyvaujant DAINAVOS ansambliui.

3 VAL. Marijos Aukštesniosios mokyklos koncertų salėje iškilmingas minėjimas. MENINĖJE DALYJE: laisvės kovų vaizdai, dainos, partizanų poezija. Išpildo: solistai V. Verikaitis, P. Bičkienė; aktoriai: H. Kačinskas, Alg. Dikinis; poetas B. Brazdžionis; muzikas prof. V. Jakubėnas.

KVIETIMAI iš anksto gaunami: BRIDGEPORTE J. Karvelio prekyboje, Terroje, Dainoje, Lietuvių Auditorijoje. MARQUETTE PARKE: Marginiuose, 2511 West 69th Street; A. Slezo prekyboje, 2543 West 69th Street. ROSELANDE: J. Markausko valgykloje "Rose Room", 10728 So. Michigan Ave. Minėjimo dieną prie įėjimo.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gengsteriai nušovė vieną iš saviškių

Ketvirtadienio vakarą Stickney priemiesty rastas nušautas Alan Holt, 27 metų, iš Commonwealth viešbučio, 2757 N. Pine Grove.

Jis priklausė gaujai, kuri tuštindavo klubuose lošimų mašinas, telefonų būdeles ir kitokius automatus su metaliniais pinigais.

Lošimų mašinos yra Al Caponės įpėdinių sindikato biznis. Holt ir jo sėbrai jau buvo įspėti ieškoti kito užsiėmimo ir nebevogti pinigų iš automatinių mašinų. Kas tai "iš apačios" po to davė įsakymą vagis pamokyti, likviduojant vieną iš jų, Alan Holt. (v)

Mirė Joseph Ropa

Cook apskrities registratorius (Recorder of deeds) Joseph Ropa mirė nuo širdies smūgio 51 metų amžiaus.

Jis anksčiau buvo demokratų nariu miesto taryboj ir įvairiose kitose pareigose. Jo tėvas Kasper Ropa, miręs 1951 m., įsteigė Peoples Federal Savings & Loan Ass'n. (v)

Vengrų pabėgėlė gavo stipendiją

Pirmą iš dešimties stipendijų, paskirtų Čikagos universitete pabėgusiems vengrų studentams, gavo Alice Slezak, studijavusi 3 metus mediciną Budapešto universitete.

Ji buvo pašalinta 1954 metais už Pavlovo teorijų kritikavimą. Po to jai teko dirbti kolchoze ir kitokius sunkius darbus. Prasidėjus revoliucijai, ji lapkričio 2 d. pabėgo su motina į Austriją. Iš čia ji atskrido su pirmaisiais pabėgėliais į Jungtines Valstybes. (v)

Pavogs kailių už $2 mil.

Policijos apskaičiavimu iki metų pabaigos bus pavogta kailių už $2 mil.

Per pirmuosius 10 mėnesių pavogtą kailių už $1,141,000. Pats didžiausias vogimo sezonas yra žiemai atėjus.

Ketvirtadienį buvo pavogta kailių už $35,000 su visu US Parcel Service sunkvežimiu, paliktu trumpam laikui Michigan ave.

Antradienio naktį iš Marshall Field sandėlių Skokie priemiesty pavogė kailių už $102,000. Abi šios vagystės buvo specialistų darbas, sako policija. (v)

POLICININKUI NEPAVYKO UŽDIRBTI IŠ MOTORISTO

Naujai įsteigtame t r a f i k o skundų biure automobilistas George Strother, 53 metų vidaus dekoratorius, pasakojo teisėjui La Plante, kad jį lapkričio 7 d. sulaikė policininkas prie State st. ir Garfield blvd. neva už raudonos šviesos pravažiavimą.

Jis atsakė policininkui, kad prieš jį važiavo du automobiliai, o po jo trys, ir tik jis buvo sulaikytas. "Bet dalykas kainos tik porą dolerių", paaiškino policininkas. "Neduosiu nė cento", atsakė automobilistas.

Policininkas pagrasino, kad jis nebūtų toks gudrus, nes kitaip jis jį uždarys. Ginčas baigėsi tuo, kad policininkas išrašė baudą.

Teisėjas La Plante klausė, ar šio pasikalbėjimo negirdėjo kiti žmonės. "Girdėjo keletas žmonių, stovinčių šaligatvy", atsakė Strother. "Bet nereikalaukite, kad šie vargšai eitų į teismą ir drįstų stoti į kovą prieš policijos departamentą". (v)

Sumažėjo mirtinos nelaimės keliuose

Spalio mėnesį susisiekimo nelaimėse Amerikos plentuose ir gatvėse žuvo "tiktai" 3,450 žmonių, kas yra 12% mažiau, negu tą patį mėnesį 1955 m.

Tačiau per pirmuosius 10 mėnesių žuvo 5% žmonių daugiau, negu per tą patį laiką 1955 m., būtent, 32,420.

Mirtinų nelaimių sumažėjimas pastaruoju metu teikia nors tokią viltį, jog šiais metais nebus žuvę 42,000 žmonių, kaip kad buvo nugastauta prieš keletą mėnesių. (v)

Negalima vežtis atkimštos viskės

Miesto taryba uždraudė vežtis automobilistams svaigiųjų gėrimų atkimštuose buteliuose.

Nusikaltę šiam nutarimui bus baudžiami pinigais nuo $50 iki $200 arba kalėjimu iki šešių mėnesių, arba ir viena ir kita bausme. Įstatymas pradės veikti nuo gruodžio 17 d.

Priešingas argumentas

Tarybos narys Patrick Petrone (28-tos apylinkės) kalbėjo prieš tokio įstatymo priėmimą. Degtinė esanti brangus dalykas. Dažnai, pasibaigus vestuvių puotai ar kuriai kitai iškilmei, lieka daug neišgertų butelių. Negalint jų vežtis namo, teks išpilti arba išgerti. Petrone būkštavo, kad svečiai stengsis tuos likučius supilti į save ir vaisiai bus visiškai priešingi, negu nori įstatymo autoriai: grįžta namo puotautojai, piknikautojai, bus girtesni ir gatvių susisiekimui pavojingesni. (v)

Dirkseno perrinkimas kainojo $111,000

Kongreso komitetas, tiriąs rinkiminės propagandos išlaidas ir pajamų šaltinius, nusistebėjo Illinois senatoriaus Dirksen "brangumu", ypač jo pirminiuose balsavimuose.

Dirkseno perrinkimui į senatą išleista $111,087. Iš šios sumos $98,727 buvo išleista bepropaguojant Dirkseną kandidatu pirminiuose rinkimuose, kurie vyko balandžio 10 d. (v)

Motoristas kaltas dėl L traukinio nelaimės

Nelaimių tardytojo (Coroner's) prisiekusiųjų teismas paskelbė, kad miesto susisiekimo (elevatorinio) traukinio susidūrimas su North Shore traukiniu lapkričio 5 d. Wilson ave. stoty įvyko per motoristo Michael O'Driscoll kaltę.

Šioje nelaimėje žuvo 8 žmonės; 190 žmonių buvo sužeisti. Pats motoristas neteko vienos kojos ir tebeguli Weiss ligoninėj, kur jis buvo teismo apklausinėjamas.

Teismas nepasiūlė motoristą nubausti. Jis tik nusprendė, kad nelaimė įvyko dėl žmogaus, ne dėl mašinos (stabdžių) kaltės, kaip kad įrodinėjo CTA advokatai ir vadovai.

Motoristui buvo žinoma, jog jo traukinio stabdžiai yra sugedę, dėlto turėjo įvažiuoti į Wilson ave. stotį daug atsargiau. Motoristas norėjo nusigauti iki Howard stoties ir ten pranešti vyresnybei, kad jo traukinį išimtų iš susisiekimo.

Teismas įteikė penketą pasiūlymų, kaip apsisaugoti nuo panašių nelaimių ateity. (v)

Veršienos svaras $20.50

Tokia kaina buvo sumokėta ne Rusijoj, o Čikagos skerdyklose, paleidus į varžytynes šių metų galvijų parodos "čempioną", pavadintą "Troubador".

Veršį išaugino Pennsylvanijos valstybės universitetas. Jį nupirko Greenbrier viešbučiui W. Virginijoj. Jisai svėrė 995 svarus. (v)

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

S I U V Ė J A S
PRITAIKINTOJAS
Patyręs siuvėjas reikalingas Better Mens Clothing Store krautuvei tolimoje pietinėje miesto dalyje.
Visi dirbančiojo priedai.
DIDŽIAUSIAS
pradinis atlyginimas. Gera transportacija. Pastovus darbas ištisais metais.
RAYMOND LIVINE, INC.
340 East Kensington
CO 4-4800, klauskite Mr. Snyder.

RESTORANUI reikalingas virėjas.
CLEARING INN, 5758 W. 65th St.
PO 7-9675

REIKALINGAS senesnis žmogus dirbti mėsinėje ir maisto krautuvėje. Kalbėti lietuviškai ir lenkiškai. VI 7-8399.

Rašytojų pobūvis

Chicagos rašytojų pobūvis, surengtas S. Tamulaičio lapkr. 25 d., sekmadienį, praėjo nepaprastai gyvoje ir įdomioje kultūrinėje nuotaikoje. Dalyvavo 14 asmenų. Svečiai — dr. K. Sruoga, K. Fondo pirm. J, Kreivėnas, dail. S-gos pirm. Z. Kolba, dail. A. Rūkštelė ir dail. J. Pautienius. S. Tamulaitis referavo dvi temas: 1) B. Augino poezija "Paparčio vėduoklė" ir 2) klasikinės novelės teorija. Pokalbyje tarė savo ilgesnį žodį: B. Babrauskas, G. Tulauskaitė, A. Baronas, J. Švaistas ir kiti.

Prie vaišių stalo išsikalbėta ir kitais kult. klausimais. Dr. K. Sruoga nagrinėjo S. Tamulaičio straipsnius apie palikimus, sukėlusius neigiamo ir teigiamo atgarsio visoje JAV lietuvių visuomenėje. Šios diskusijos buvo itin karštos ir nusitęsė gana ilgai.

Pobūvis visų dalyvių laikomas vienu iš reikšmingesnių. Jį nuosaikiai tvarkė seniūnas — rašyt. P. Gaučys. X.

Balfo rūbų ir avalynės rinkliava

Balfo 14-tas Cicero skyrius, norėdamas pagelbėti į vargą patekusiems lietuviams, š. m. gruodžio mėn. 3—8 dienomis atidaro rūbų ir avalynės rinkliavą. Rūbai ir avalynė bus priimami Šv. Antano parapijos salėje nuo 6 iki 9 val. vakarais, o paskutinę dieną (šeštadienį) nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Maloniai bus priimama ir piniginė auka, persiuntimo išlaidoms apmokėti.

Laukiame kuo nuoširdžiausių aukų.

Balfo 19-to skyriaus v-ba

Žemaičių Kultūros Klubo veikla

Iš praeito susirinkimo. — Metinis parengimas. — Priešmetinis susirinkimas

Žemaičių Kultūros Klubo mėnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 21 d. Hollywood svetainėje. Dalyvavo beveik visi klubo veikėjai. Daug reikalų svarstyta; išklausyta įvairūs komisijų raportai. Chicagos Lietuvių konferencijos atstovai pateikė raportą ryšium su tuo, kas buvo padaryta ir kas bus daroma ateity.

Klubo metinio parengimo komisija raportavo, kad viskas yra paruošta. Vakaras įvyks gruodžio 2 d. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St. Pradžia 3:30 val. po pietų. Įėjimas tik 50 centų asmeniui. Bus parodyta scenoje vieno veiksmo komedija "Senmergė ir senbernis". Be to, bus dainos ir šokiai. Šokiams grieš Ben Pavio orkestras. Klubo nariai, kurie neatsilankys, turės sumokėti vieną dolerį bausmės.

Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 19 d. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St. Visų narių pareiga yra dalyvauti susirinkime, nes bus klubo valdybos rinkimai.

Pirmininkas **Steponas Narkis**

Garsinkitės "N-nose"

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGI vyriškų, moteriškų ir vaikų batų pardavėjai ir pardavėjos. Jauni amerikiečiai, mokantieji lietuviškai. Išmokysime amatą, jei būtų reikalo. Ne pilnas ir nuolatinis darbas. Kreiptis į 6307 So. Western Ave.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Work Near Home
Save Time, Carfare,
Hours Travelling.
Old established
neighborhood firm
needs
— TYPIST —
— CLERK —
Must be good at figures.
Salary commensurate with
ability. Will train right girl.
Pleasant working conditions.
Permanent position
Apply
Campbell Motors, Inc.
827 W. 35th Street

REIKALINGA moteris prižiūrėti vaikams, 3 ar 4 valandas į dieną.
PR 6-8850 — 3403 W. 62nd Pl.

PRIE senos moters reikalinga moteris gyventi kartu. Atskiras kambarys ir virtuvė veltui. Jokio darbo nebus. Kreiptis: 3534 So. Parnell Ave., 2-as aukštas iš kiemo.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMI
puikūs kambariai ir apartmentai prie Lake Shore Drive.
Puikūs baldai. Visi patarnavimai.
Nemokama vieta automobiliams.
Prieinamos kainos. Liftas (elevator). Maloni administracija.
"Jums bus smagu gyventi čia".
3318 N. Lake Shore Drive
Teiraukitės pas administratorių.

IŠNUOMOJAMAS 6 kambarių šviesus butas antrame aukšte. Centralinis šildymas. 6635 So. California Ave.
GR 6-8478

IŠNUOMOJAMAS 5 kamb. butas su apšildymu ir karštu vandeniu.
3012 W. 53rd Pl. PR 6-5728

IŠNUOMOJAMAS puikus kambarys blaiviam vyrui. 6930 So. Maplewood.

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas, pečiais šildomas. Kreiptis visą dieną šeštadienį ir sekmadienį, kitom dienom po 4 val. po pietų.
FRontier 6-3042 — 3230 W. 38th Pl.

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių butas. Centralinis šildymas. 4513 S. Wood St.

IŠNUOMOJAMAS kambarys. Nauji baldai. Galima naudotis virtuve. Skambinti po 6 val. vakare AB 4-1067.

IŠNUOMOJAMAS kambarys su atskiru įėjimu. 4634 So. Kilpatrick Ave. LU 5-6685.

IŠNUOMOJAMI privatūs 2 kambariai ir vonia. Karšto vandens šiluma. $45 mėnesiui. Baldai parduodami pigiai—$100. 5603 So. Racine, už krautuvės.

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas Brighton Parke. Nuoma $60. Šaukite: WAlbrook 5-5030

IŠNUOMOJAMAS kambarys vyrui, $20 per mėnesį. Centralinis šildymas, yra šaldytuvas, galima gamintis valgį.
729 West 21st Street

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMAS arba keičiamas į kitą nuosavybę restoranas gražioje apylinkėje, kampinis namas prie pat didelio judėjimo gatvės.
Kreiptis CO 4-9810

LIKERIŲ KRAUTUVĖ—BARAS parduodamas. Geriausia veikiantis biznis 22-roje gatvėje Berwyn'e. Savininkas parduos savo pusę arba viską prieinama kaina.
Tel.: JOHN BURJAN
STanley 8-8919

MUSICAL INSTRUMENTS
Muzikališki Instrumentai

PARDUODAMAS pianinas, grojamas rankomis ir rolėmis. Kaina $250.
6319 So. Talman Ave.

MISCELLANOUS FOR SALE
Įvairūs Pardavimai

PASITRAUKIA IŠ BIZNIO
MOTERIMS KAILIAI, KOSTIUMAI, BLIUZĖS PIGIOMIS KAINOMIS
Nauji moteriški paltai, suknelės, kostiumėliai ir vaikų žaislai pigiai parduodami iš varžytinių.
3907 W. 47th St. VI 7-8399

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

Moderniška 3 gab. maudynė $199.00.
Automat. vandens šildytuvas $79.00.
Kabinetas ir sinkas ..... $89.00.
S U J U N G I M A I V E L T U I
12x15 kamb. išklojimas su pamuštu linoleumu $19.95.
FRANK BRABEC
51st and Damen Ave. HE 4-3200

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

GERIAUSIAS PINIGŲ INVESTAVIMAS. Medinis 4x4 ir mūrinis kieme 2x4. Abu namai gerai sutvarkyti. Vonios. Šildymas krosnimis. $205 mėn. pajamų. Visa kaina $14,300. A. Sirutis.

NEPRALEISKITE PROGOS! Marquette Parke 5 apartmentų mūr. namas, 3x4 ir 2x3. Mūr. 3 karų garažas. $417 mėn. pajamų. Namas tikrai gerai užlaikytas. $44,000. A. Linas.

PILNAI ĮRENGTA grosernė prie 71st ir California Ave. Pelningas biznis. Tik $2,700 plius visos prekės savikaina. Volodkevičius.

MARQUETTE MANOR mūr. namas, 2x5½, dvigubas garažas. Autom. šildymas karštu vandeniu. Rūsy 1 kmb., virtuvė, tualetas. $28,500. A. Rėklaitis.

GEROJ VIETOJ Bridgeporte 3 butų namas ir dar 1 kambarys rūsyje. $225 mėn. pajamų. Naujas 2 karų garažas. Namas gerai prižiūrėtas. Tik $16,000. A. Linas.

GRAŽUS, SU SODU, 6 butų apartm. namas Marquette Parke. Viskas puikiai sutvarkyta. 4 auto garažas. $600 mėn. pajamų. Prieinama kaina. A. Sirutis.

McKINLEY PARKO rajone geroje vietoje 5 kamb. mūr. namas. Angliškam rūsyje kitas 4 kamb. butas. Dvigubas garažas. $12,000. A. Rėklaitis.

2 BUTŲ PO 6 KAMB. geras mūro namas Marquette Parke. Autom. šildymas. Dvigubas garažas. $31,000. A. Linas.

MARIA HIGH SCHOOL apylinkėje 7 kamb. bungalow (4 mieg.), kabin. virtuvė, keramikos plytelių vonia, šildymas karštu vandeniu gazu. Dvigubas mūro garažas. Savininkas nori skubiai parduoti. $21,500. J. Šaulys.

TUŠČIAS SKLYPAS Brighton Parke, $2,000. A. Rėklaitis.

ORIGINALUS 4 butų mūras prie 59th ir California. Visi butai po 4½ kamb. Autom. šildymas alyva. Plieno konstrukcija. Alum. langai. Tik $39,000. Savininkas finansuos 15 metų 4½%. Įmokėti $15,000. Volodkevičius.

2 NAMAI ir verslo įmonė. $16,000 metinių pajamų. Įdėtas kapitalas grįžta per 3 metus. Įmokėti $10,000. Savininkas duoda morgičių iš 4%. J. Šaulys.

NAUJAS 5 kamb. mūr. namas arti Marquette Parko. 2 dideli kamb. rūsyje. Kilimai nuo sienos iki sienos. Gazo šilima. 1½ auto garažas. $21,000.

DIDELIS angliško stiliaus 17 metų 6 kamb. mūr. namas su 2 maš. garažu ant 33 pėdų sklypo prie pat Marquette Parko. Šildymas karštu vandeniu gazu. Puikiai įtaisytas rūsys su ekstra vonia ir virtuve. $25,000. Volodkevičius.

APARTMENTINIS namas Marquette Parke duodantis apie $500 pajamų į mėn., mainomas į 5—6 kamb. bungalow Marquette Parke, primokant kainos skirtumą. J. Šaulys.

6 KAMB. GEORGIAN su 2 maš. garažu ant 37½ pėdų sklypo. Nauji kilimai. Apsauga nuo potvynio. Daug priedų. California prie 72-ros. Prašo $20,000. Apžiūrėti vakarais. Volodkevičius.

DVIEJŲ BUTŲ (4 ir 5 kamb.) namas arti Damen ir 69th. Šildymas gazu. Garažas. Tik $12,000. J. Šaulys.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET — Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE
13 butų po 5 ir 4 kamb. geras mūrinis. Didelės pajamos. Savininkas duoda paskolą.
2 po 4, mūrinis, pastogė, uždari porčiai, centralinis šildymas, garažas.
GAGE PARKE
6 butų po 4 ir 3 kamb. gražus ir iki smulkmenų sutvarkytas geras mūrinis. Plieno konstrukcija, platus sklypas. Metinės pajamos $6,000.
2 po 6 mūrinis; centralinis šildymas. Abu butus galima užimti. $24,500.
Trijų butų, 2 po 4 ir 1 trijų kamb., labai geras 2½ aukšto medinis. Centralinis šildymas, moderniškos vonios ir virtuvės, 3 metų senumo garažas. Jokių pataisymų nereikia. Našlė likviduoja turtą. $18,600.
4 butų mūrinis (2 po 4 ir 2 po 4½), alyva šildomas, plieno balkiai, aluminijaus langai; 2 auto garažas. Moderniškai įrengtas savininkui butas — $38,500. Paskola iš 4½%.
BRIGHTON PARKE
2 butų, 6 ir 5 kamb. gražiai įrengtas medinis. Centrinis šildymas, 2 auto garažas. $15,000.
2 po 5, labai geras mūrinis. Centrinis šildymas. Garažas. Tik $22,000.
KITUR
LIQUOR STORE arti Oak Park. Veikia 22 m. Metinė apyvarta $132,000, Už raktus $5,000.
McKINLEY Parke 3 butų pajamų mūrinis, 2 po 6, 1-5; garažas. $19,500.
9 butai ir taverna prie 58th ir Morgan. $12,000 metinių pajamų. Kaina $55,000. Geriausias investavimas.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

GERIAUSI PASIŪLYMAI ŠIA SAVAITĘ:
3 BUTAI PO 5,
po 3 mieg. kiekvienas, gazo pečiais šild., tuoj galima užimti. $19,500.
MAISTO KRAUTUVĖ IR 3 BUTAI gražus kamp. su šalia tuščiu sklypu, centr. šild., garažas, daug priedų. Labai prieinamos sąlygos pirkti ar nuomoti.
TAVERNA IR BUTAS geriausioje Gage Parko vietoje, geri įrengimai, neaukšta kaina.
4 BUTAI IR 2 KRAUTUVĖS Marquette Parke ant biznio gatvės, geras mūr. pajamų namas. Centralinis šildymas. Kaina $43,000.
NAUJAS MŪR. IR GĖLIŲ KRAUT. su visais modern. įrengimais, puikioje Marquette Parko apylinkėje.
2 PO 4 MŪRINIS su centraliniu šildymu ir gerais įrengimais, Gage Parke.
Turime visokių namų visose lietuvių kolonijose. Padedame gauti paskolas, esame lietuvių kolonijų centre Brighton Parke.

ŠIMAIČIAI REALTY
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Bet kokį nekilnojamą turtą greitai parduosi ir teisingai pirksi tiktai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.
NORVILA
2600 West 59th St. PRospect 8-5454

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mano įstaigą. Naudokitės mano teisingu patarnavimu.
E. K U R Š I U S
REAL ESTATE SALES
REpublic 7-9400

2 BUTŲ BARGENAS — mūrinis, 5 ir 5 kamb., rūsys, furnasu apšildomas, po 3 mieg., kabinetinės virtuvės, garažas. $15,900. Įmokėti $4,000. 26th ir Pulaski apylinkė. LA 1-7038.

8 KAMBARIŲ, VISUR GERŲ PLYTŲ, RANCH NAMAS
3 miegamieji, 1½ vonios, 2 mašinų prijungtas garažas. Gyvenamajame ir poilsio (den) kamb. didelis židinys. Atskiras valgomasis kambarys, įbudavotas pečius ir (range). Ekstra didelė virtuvė. Namas pastatytas ant 2 akrų žemės, priekiu į golfo lauką. $41,000.
Tel.: ORchard 3-5437

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

NAUJI NAMAI
1½ aukšto, praplečiami mūriniai namai, su pilnais rūsiais, tinkuotomis sienomis, dideliais kambariais.
Deluxe konstrukcija.
Modelis atidarytas apžiūrėjimui sekmadienį 1-6 val. P. M.
4640 S. KILPATRICK
(4700 WEST)
KAINA NUO $18,500
L. WOLF & SON, BUILDERS
4376 Archer Avenue
LA 3-6769

Nejudomų turtų pirkimas, pardavimas bei valdymas. Paskolų parūpinimas.
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI
J. BACEVIČIUS
"VARPAS" REAL ESTATE
General Insurance - Notary Public
5916 So. Western Ave.
REpublic 7-6886 arba HEmlock 4-7085

2910 W. MARQUETTE ROAD
LOTAS 50X123
ir turime išdirbtus planus dėl moderniškų 8 butų, jei kas norėtų pasistatyti tokį arba kitokį namą. Atsišaukite greitai.
J. VILIMAS
6753 So. Rockwell St.

BRIDGEPORTE 2 aukštų mūrinis, 4 butų. $180 pajamų ir savininkui butas. Tiktai $15,500.
DĖMESIO, BIZNIERIAI! Restoranas ir taverna su 4 kamb. butu. Gazo šiluma, 2 mašinų garažas, 2 šaldytuvai, plyta ir daug kitų priedų. Apie $700 pajamų į savaitę. Tik $21,000. A. Vaina.
V A R P A S
5916 So. Western Ave. HE 4-7085

MŪRINIS 2 butų, 4 ir 4 kamb., 50 pėdų sklypas, 4 auto garažas. $100 pajamų. Tik $2,000 įmokėti. Pilna kaina $12,900. Arti Harding ir 25th St.
LA 1-7038

BRIDGEPORTE 2 aukštų mūrinis namas. Mėnesinės pajamos $190. Krautuvė ir 4 butai. Pilnas rūsys, 2 auto garažas. Kaina $18,000. CL 4-0104.

ARTI Archer ir Kedzie labai švarus namas; 2 po 6 kamb., centr. šildymas, erdvus sklypas. Prašoma $18,000.
RE 7-9401

7 BUTŲ mūr. apt. Kostner ir 22nd St. apylinkėje, 6x3, 1x4 kamb. Karštu vandeniu alyva šild. Pajamų $600 į mėnesį. $49,900. $15,000 įmokėti. Svoboda, 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

BROOKFIELD BARGENAS — 5 kmb. duplex, gazu šildymas, 10 metų senumo. $14,700 — $4,000 įmokėti. Svoboda, 6013 Cermak, BIshop 2-2162

9231 So. Marshfield Ave.
25 MINUTES MIESTAN TRAUKINIU taip pat CTA susisiekimas. 6½ kamb. mūrinis bungalow, keramikos plytelės; gazu šildymas, 2 auto garažas. Tuojau galima užimti.
Padarys sutartį (ŠIANDIEN!)

MŪRINIS 2 butų, dujomis apšildomas, uždari porčiai, 5 ir 4 kamb., arti 27th ir St. Louis. Įkainuotas greitam pardavimui. Palikimo pasidalinimas. Tik $13,500. LA 1-7038.

BENSENVILLE, 925 IRVING PK. RD.
Naujas 3 miegamųjų "face brick" mūrinis ranch namas; akmens priekis —prijungtas garažas. Įbudavota krosnis ir pečius; tile vonia, spalvotas plumbingas; juodo paviršiaus įvažiavimas. Tuoj galima užimti. $19,400.
OWEN CONSTRUCTION CO.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

BRIGHTON PARK
Maisto krautuvė, 40 metų pelningo biznio, dėl ligos turi skubiai parduoti už tinkamą pasiūlymą. Lietuvių kolonijoje.

MARQUETTE PARK
Naujas mūrinis 5 kamb., 3 miegami. Apleidžia miestą. $17,800.

PIETRYTINĖJ KOLONIJOJE
4 butų mūrinis, 1—6 kam., 1—5, 2 po 4 kamb. Greitam pardavimui—$34,000.

BRIGHTON PARK
3-jų butų, 2 po 6 kmb., 1—5 kmb., 2 auto garažas. Viskas gerai įrengta — $19,500.

WESTSIDĖJ
Trijų aukštų mūrinis namas po 4 kamb. 2 auto garažas. Labai geras pirkinys — $17,500.

BRIGHTON PARK
Dviejų aukštų mūrinis namas po 5 kamb. Modernus sklepas, 2 auto garažas. Turi greit parduoti. $21,750.

Turime desėtkus kitų gerų namų pasirinkimui.
P. M. SMITH CO.
Morgičiai—Draudimas—Notarai
2935 W. 71st St. HEmlock 4-0680
Lietuvių įstaiga.

ARTI 64th ir Talman mūrinis 5 kamb. bungalow, ekstra apšildomas miegamasis viršuje. Dujomis karštu vandeniu šildymas, kokliai, kilimai, uždaras porčius, garažas. Žemiau $17,000.
ARTI 71st ir California "deluxe" mūrinis 2 aukštų kampinis, 2 butai ir krautuvė. Ideali vieta bet kokios rūšies bizniui. Tuojau užimsite.
E. T. MITCHELL REAL ESTATE
VISOKIOS RŪŠIES DRAUDIMAS
2501 W. 69th St. WA 5-5431

LABAI gražus 6 kamb. mūrinis prie Maria High School. Alyva šildomas, 2 auto mūrinis garažas. $17,800.
10 butų ir 15 atskirų kamb. medinis Town of Lake apylinkėje. Pajamos $1,200. Prašo $35,000.
4 butai ir maisto prekyba; mūrinis, Marquette Parke; prie to atskiras sklypas. K MALONIS, PR 8-2071.

ROOMING HOUSE, 36 kmb., arti 26th ir Hamlin. $12,000 metinių pajamų. Garu šildymas. $46,000. $15,000 įmokėti. SVOBODA, 3739 W. 26th Street
LAwndale 1-7038

KOSTYLA statytojai, 5812 W. 60th St. 3 miegamų "semi-ranch" stiliaus mūr. Po visu namu rūsys, beržo kabinetinė virtuvė. Dviguba sinka formica viršu, tile vonia, spalvoti įrengimai, sieteliai ir kombinacinės durys. Daug priedų. Pilna kaina $15,900. Tel.: LU 5-2129.

2 BLOKAI nuo Marquette Parko mokyklų labai švarus 6 kambarių mūras. Skambinti dėl gero šių metų pirkinio: REpublic 7-6232.

R E A L E S T A T E
Paskolos, Nejud. Turtų Valdymas
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDIMAI
K. MALONIS
Namų tel.: PRospect 8-2071
Room 1100 — 39 S. La Salle St.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

TAISAU IR PRIJUNGIU
šildymo ir virimo gazinius ir alyvinius pečius, taip pat karšto vandens tankus. Šaukite nuo 6 val. vakaro
Tel.: PRospect 8-2266

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOZICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas.
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6508 So. Talman Ave.
GRovehill 6-7692 arba
LAfayette 3-1209

S t a t o m e
NAMUS, GARAŽUS
ir atliekame visus statybos ir pertvarkymo (remodeling) darbus.
MASTER BUILDERS
GENERAL CONTRACTING CO.
(Sav.: V. Sodeika ir J. Skorubskas)
1600 SO. 48th COURT
Cicero 50, Ill.
Tel.: OLympic 2-7381
TOwnhall 3-4236